

WIJ

Een uitgave van het
Vlaams Pers-, Radio- en
TV-instituut v.z.w.

Hoofredacteur:
Maurits van Liedekerke

Redacteuren:
Tom Serkeyn
Peter Dejaegher

Sekretariaat:
Hilde De Leeuw

Alle stortingen van abonnemen-
ten, publiciteit en redactie op prk.
000-0171139-31 van WIJ, Bar-
rikadenplein 12, 1000 Brussel

Tel. 02/219.49.30
Fax: 02/217.35.10

Jaarabonnement	1.200 fr.
Halfjaarlijks	700 fr.
Driemaandelijks	400 fr.
Los nummer	33 fr.

Verantwoordelijk uitgever:

Bert Anciaux,
Barrikadenplein 12,
1000 Brussel

Reklame:

Karel Severs, tel. 02/219.49.30,
toestel 231
(s' voormiddags) of privé,
Alsembergsesteenweg 797,
1653 Dworp.
Tel. 02/380.04.78.

VOORZITTER BERT ANCIAUX: „NAAR DE 10%!“

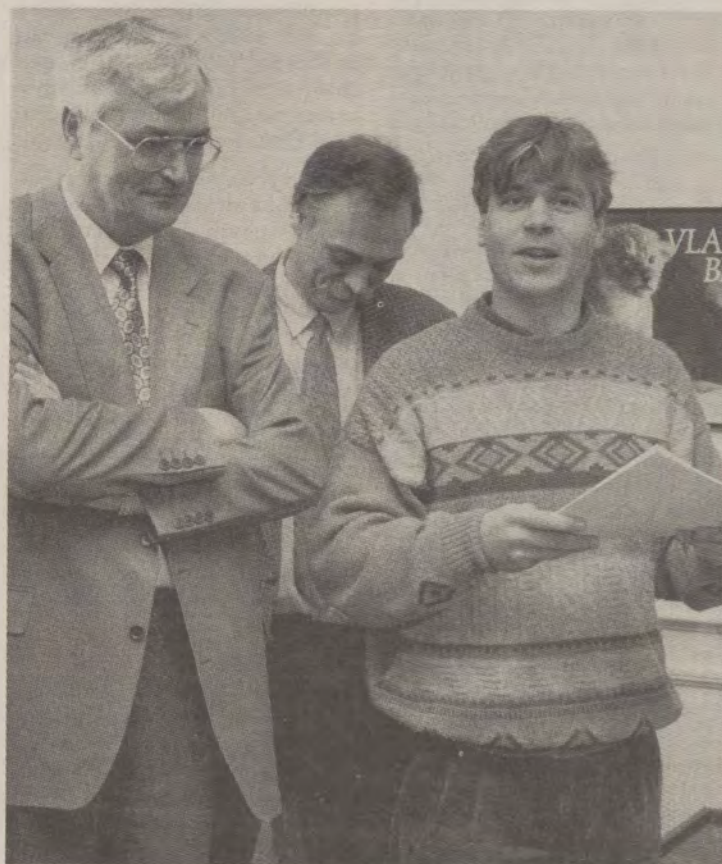
Op de nationale partijraad van 18 juni j.l. hield algemeen voorzitter Bert Anciaux onderstaande toespraak. Gezien het belang van deze tekst drukken wij hem integraal af in hoop dat kaderleden hem in hun afdeling kritisch zullen bespreken.

Hoe men ook, binnen en buiten de partij, pogingen onderneemt om de verkiezingsuitslag van 12 juni '94 voor de Volksunie te minimaliseren, toch durf ik hier ronduit stellen: de VU heeft gewonnen! 7,1 % scoren is misschien niet enorm veel, het is echter zéér veel voor een partij die van de kaart ging geveegd worden. We hebben ons uitgangspunt behaald: de zetel van Jaak bleef bewaard. Het democratisch Vlaams-nationalisme bestaat ontegensprekelijk. Bij ons kader, bij de militanten is er opnieuw enthousiasme. Voor sommigen is het misschien meer „oef“ dan „hoera“, voor mij is het duidelijk een *overwinning*.

Een stevige overwinning; op onze eigen twijfels, op een dreigend immobilisme, op de vernietigende perscommentaren die in onze plaats reeds het licht hadden uitgedaan. Een overwinning op de eeuwige twijfelaars en kritikasters, op de kandidaat-herverkavelaars, op de intellectuele spelerei, op de overlopers. Jullie hebben gewonnen. Ik ben er, elk van u, heel dankbaar om.

NU NIET STILVALLEN

Deze verkiezing was de eerste uitspraak over het vernieuwde VU-profiel. Deze test is geslaagd. Er is een, weliswaar nog te smalle, *basis* gelegd om op verder te werken. Vooral bij het jongere, maar ook bij het oudere VU-kader is ruim enthousiasme aanwezig om verder te doen. Dit gaat gepaard met een grote

Bert Anciaux (hier naast VU-Europarlementslid Jaak Vandemeulebroucke): „Het democratisch Vlaams-Nationalisme bestaat ontegensprekelijk.“

ACHTERHOEDEGEVECHTEN

Dit land is nauwelijks een federale staat of vanuit behoudsgezinde hoek worden achterhoedegevechten aangewakkerd. Het is alsof sommigen niet kunnen velen dat wat zich logischerwijze moet voltrekken met alle macht dient voorkomen te worden.

Met het Sint-Michielsakkoord, gesloten in het voorjaar van 1993, werd de prille autonomie van de gemeenschappen bevestigd en uitgebreid. Wij hebben ons toen, met alle federalisten uit Noord en Zuid, over deze stap verheugd. De laatste hindernissen, het grote pakket van het gezondheidsbeleid b.v., ligt vandaag ter studie. Dat de moeilijkste klippen rond „geld“ zouden draaien was voorspelbaar. Wie het spel van de politieke macht doorheeft weet dat alles om geld en dus om macht draait. Dat dit zo brutaal wordt gespeeld mag dus niet verbazen.

Reeds eerder had eerste-minister Dehaene, aangepord door gouverneur Verplaetse van de Na-

tionale Bank en de Maas-tricht-normen, de deelstaten aanpoord om mee de federale overheidsschuld te helpen saneren. Nu is het de beurt aan Financiën-minister Philippe Maystadt om te verklaren dat gewesten en gemeenschappen te veel geld uitgeven. En dat zij samen mét de federale overheid, met hem dus, een akkoord moeten sluiten over de groei van hun uitgaven.

Het is mooi van Maystadt zo bekommerd te zijn over 's lands geld. Maar zou de minister niet een beetje pogen de regels van het federale spel te eerbiedigen?

Als het zo is dat de Vlaamse regering te veel geld uitgeeft dan is het aan de Vlaamse volksvertegenwoordiging om in de Vlaamse raad de bevoegde minister daarover te ondervragen. En aan de Vlaamse kiezer om bij de eerstvolgende stembusslag de verantwoordelijke politici daarvoor te sanktioneren. Het komt

Maystadt niet toe over het beleid van de gewestregeringen te oordelen.

Ook wij weten dat het zelfbestuur (nog) niet volledig is, dat de Vlaamse gemeenschap het gros van haar begroting nog uit de federale kas puurt en dat zij nog geen 10% uit eigen belastingen betreft. Is het daarom dat Maystadt en de anderen zo stout durven praten?

Het voorval legt de vinger op de blauwe plekken van het St.-Michielsakkoord.

Hetzelfde doet zich voor in het dossier van de Sociale Zekerheid. Verder in dit blad leest u daarover meer. Sommige frans-taligen blijven maar schaamteloos graaien uit de vele mogelijkheden die het stelsel ze biedt. Wij klagen hier niet de mensen aan die werkelijk in nood verkeren, het gaat hier om misbruiken die (al dan niet) aanwijsbaar zijn. Het gaat hier niet om een gebrek aan solidariteit van onzentwege maar om de eerbiedigheid die gebiedt dat min of meer autonome gemeenschappen de voor- maar ook de nadelen van hun zelfstandigheid moeten dragen. En deze auto-

nomie ten behoeve van hun gemeenschap moeten weten te benutten.

Op de achtergrond van dit vertoon worden vanuit Wallonië onophoudelijk pijnlijke prikkels uitgestuurd. Gesteund door zijn voorkeurstemmen dreigt Hap-part weer met heibel op Vlaams grondgebied. Nu Maystadt. Terwijl deze twee Waalse politici wat kritischer zouden mogen zijn tegenover de misbruiken die zich in eigen huishouden afspelen. En daar orde op zaken stellen!

In het commentaar op het voorstel van prof. Pieters over de gedeeltelijke splitsing van de Sociale Zekerheid zegt de Volksunie dat een belangrijk element aan het debat werd toegevoegd. Belangrijk, omdat aldus een eerste stap wordt gezet in de realisatie van een eigen sociaal beleid. Zo'n eigen beleid kan enkel door verdere zelfstandigheid, ook op financieel vlak. Als wij Vlamingen standvastig blijven komt ook dat er wel.

Geen Maystadt of andere achterhoede-vechter zal daar wat aan veranderen!

Maurits Van Liedekerke

werkkraft, met een openheid naar nieuwe mensen toe, met een ruime verbeeldingskracht wat de aktiemiddelen betreft.

PROVINCIE

Het is goed om te beseffen dat we gelukt zijn in ons opzet. Het kan echt geen kwaad vandaag oprecht gelukkig te zijn met onze uitslag. Maar, het talent dat we hebben ontvangen gaan we nu niet begraven. Nu komt het erop aan dit uit te dragen, het te vermenigvuldigen, er de boer mee op te gaan. Veel rust wordt ons niet gegund. Onze bestaande basis moet – op zeer korte termijn – verbreed worden en dienen om verder op te bouwen. Nu mogen we niet stilvallen, we moeten op de elan van de campagne doorgaan. Binnen enkele weken zijn er gemeente- en provincieraadsverkiezingen. Binnen enkele maanden parlements- en Vlaamse Raadsverkiezingen. Het volgende doel moet 10 % zijn. Met minder mogen we niet tevreden zijn.

(lees verder op blz. 5)

■ De Cocof, de vergadering van Franstalige raadsleden en regeringsleden van het Brussels gewest, vraagt aan het Arbitragehof om het Vlaamse taaldekreet op de anderstalige personeelsadvertenties te schorsen en vernietigen. Volgens de Cocof is het dekreet een aanslag op de grondwettelijke vrijheid van het taalgebruik.

■ De val die op de hoogmoed van de VLD volgde, doet de donkerblauwe liberalen weer uit hun pijpen kruipen. De PVV was groter dan de VLD, stelden ze vast. Ward Beysen vindt dat de VLD een duidelijker en radikaler standpunt moet innemen over de vreemdelingen. Herman De Croo meent dat de VLD de vakbond van de vakbondslozen moet zijn, en dat "een trainer moet kunnen winnen".

■ Vlaams minister-president Van den Brande wil dat de Generale Maatschappij haar stiefmoederlijke behandeling van Vlaanderen eindelijk stopzet. Er is ondanks de gedane beloften volgens de Mechelaar bij de Generale nog niets te bespeuren waaruit zou blijken dat de Generale Vlaanderen als de economische motor van België beschouwt. Van den Brande noemt dit politiek onaanvaardbaar en economisch dom.

■ De Europese Raad van ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie vindt dat het beschikbaar werk in de landen van de Europese Unie voortaan in de eerste plaats naar Europeanen moet gaan. Gastarbeiders van buiten de Unie kunnen nog slechts uitzonderlijk, bvb. als seizoenarbeiders, aan de bak komen.

■ Federaal minister Mays-tadt van Financiën kan het niet laten de autonomie van de gewesten en gemeenschappen uit te hollen. Nu wil hij een federaal begrotingspakt om de Maas-trichtnormen te kunnen halen. In dit pakt zou moeten staan hoeveel de uitgaven van iedere overheid mogen bedragen om de 3%-norm tegen 1996 te halen. Het overheidstekort bedroeg vorig jaar niet 5,8%, zoals gepland, maar 7,2% van het bruto binnenlands produkt. De tekorten van gewesten en gemeenschappen en van de sociale zekerheid waren immers hoger dan voorzien.

■ De Israëlische regering gaat Jasser Arafat niet vervolgen wegens terrorisme. Hoewel de PLO nog altijd op de Israëlische lijst van terroristische organisaties staat, meent men dat een proces tegen Arafat negatieve gevolgen zou hebben voor het vredesakkoord waarin de PLO afziet van verder geweld.

DEHAENE

Jean-Luc Dehaene heeft zich officieel kandidaat gesteld om voorzitter te worden van de Europese Commissie. Er zijn nu officieel drie kandidaten: de Nederlander Ruud Lubbers, de Brit Sir Leon Brittan en de Belg Jean-Luc.

De inwoner van het Vlaamse Vilvoorde is volgens alle kenners de grootste kanshebber op de job. Hij zou al lang de steun hebben van Frankrijk en Duitsland. Ook het Italië van Berlusconi zou nu de Belgische kandidaat-eurokraat verkiezen boven de Nederlandse. Daartoe moest naar verluidt wel een koe-handeltje met melk opgezet worden. Berlusconi verkreeg in ruil voor zijn steun voor Dehaene van Kohl dat Italië van de Europese Unie meer melk mag produceren dan nu het geval is. En individuele verkozenen van de Forza Italia zouden mogen aansluiten bij de kristendemokratische fractie in het Europees Parlement.

Zoals verwacht werd kreeg Dehaene ook de steun van de Belgische regering. Lubbers kan nog steeds rekenen op de steun van Nederland, Spanje en Portugal. De Britten kiezen in eerste instantie voor Brittan, en in tweede instantie voor Lubbers. Maar Spanje en Groot-Brittannië lieten weten geen veto te zullen stellen tegen Dehaene. In afwachting van de top van Korfie het komende weekend, waar in principe over de opvolging van Delors beslist wordt, bedrijven Belgen en Nederlanders nog driftig pendel- en telefoon-diplomatie.

De Belgische EU-kommissaris Van Miert (SP) steunt Dehaene eveneens als kandidaat-voorzitter. Wanneer Dehaene het haalt, moet Van Miert wel ontslag nemen. Daarom wil Van Miert dat de SP een ministerportefeuille verkrijgt wanneer Dehaene naar de commissie gaat. Volgens sommige bronnen is het zo goed als zeker dat Herman Van Rompuy Dehaene als Belgisch premier zal opvolgen. Waarop de PS weer compensaties eist. Wat een weinig verheffend machtsspel kan politiek toch zijn.

HAPPART

De voorkeurstemmen bij de Europese verkiezingen zijn Happart nu echt naar het hoofd gestegen. De Voerense rebel behaalde relatief het meest aantal voorkeurstemmen van alle Belgische kandidaten. Hij haalde 12,01% van de stemmen in het Franstalig kiescollege. Op de tweede plaats in deze hitlijst prijkt Jean Gol (7,03%), en pas op de derde plaats de koploper van Vlaanderen Leo Tindemans, die 5,65% van de Vlaamse kiezers achter z'n naam kreeg.

Het grote succes van Happart in een getormenteerde Parti Socialiste verleide hem tot enkele ophefmakende uitspraken, zowel op ideologisch en intern partijvlak. Om met het eerste te beginnen: Happart wil op 1 juli opnieuw burgemeester van Voeren worden indien het college van goeverneurs de goeverneur van Limburg niet terugfluit. De Limburgse goever-

neur heeft zich volgens Happart bezondigd aan het ten onrechte vernietigen van een aantal Voerense gemeenteraadsbesluiten. In een reactie raadde minister Tobback Happart ten sterkste af zijn voornemen uit te voeren. Happart wil ook de Franse gemeenschap verder ontmantelen. Die moet alleen nog het Frans-talig universitair onderwijs organiseren.

Op ideologisch vlak wil Happart de PS veel linkser maken. Hij wil een bijsturing van het globaal plan. Hij wil een drastische arbeidsduurverkortung zonder loonverlies. Hij wil een hoger basispensioen. Hij wil het bankgeheim van Luksemburg en Zwitserland opheffen.

En Happart wil ook meer macht in de PS. Hij is niet afkerig van autonome PS-partijen in Wallonië en Brussel, waar hij als de lijsttrekker van de partij tijdens de campagne nauwelijks in het straatbeeld te zien was. Happart wil ook Valmy Féaux opvolgen als voorzitter vna de Waalse PS-federaties. Hierdoor wordt hij ook automatisch ondervoorzitter van de PS.

In de PS zegt men vergoelijkend dat er een verschil bestaat tussen wat Happart zegt en wat hij doet. Zowel boven als onder de taalgrens gaan er stemmen op om de Voerense belhamel te "neutraliseren". Al is niet duidelijk wat men daarmee bedoelt.

TINDEMANS

Ook de CVP-lijsttrekker putte uit de onverwachte niet-afstraffing van zijn partij en het persoonlijk resultaat moed om over een aantal zaken zijn puntjes op

de i te zetten. Tindemans is gekant tegen Antwerpen '94, de eenheidslijst van CVP, VU en onafhankelijken in Antwerpen. Hij vindt dat die lijst te weinig kristendemokratische waarborgen biedt. Bovendien vindt hij de lijsttrekker (Hugo Schiltz) geen goede keuze.

Waarnemers zagen in de afwijzing van Antwerpen '94 door Tindemans een illustratie van de nog steeds bestaande rivaliteit tussen de gewezen premier en Hugo Schiltz. Die wederzijdse rivaliteit (zoals ook de rivaliteit tussen Martens en Tindemans) dateert al van uit de Egmont-periode. Tindemans had toen het Egmont-akkoord op demagogische wijze afgewezen, en daarmee niet alleen de VU van toenmalig voorzitter Schiltz een neus gezet, maar ook zijn eigen toenmalig CVP-voorzitter Martens, die het Egmontpakt mee onderhandeld had. Bij de daarop volgende verkiezingen betaalde echter vooral de VU het gelag.

De huidige CVP-voorzitter Van Hecke haastte zich om Tindemans terecht te wijzen voor zijn kritiek op Antwerpen '94. Hij bevestigde zijn vertrouwen in de lijst Antwerpen '94 en de lijsttrekker.

Ook in VU-middens blijft het verzet tegen Antwerpen '94 bestaan. Op de VU-Partijraad van vorige zaterdag werd de dissidente groep rond schepen Bergers niet geschorst. De dissidenten moeten zich wel voegen naar de democratisch genomen beslissing van de partij om in Antwerpen mee te doen met Antwerpen '94. De groep kreeg formeel verbod op te komen met een eigen lijst. Doen Bergers en co dat toch, dan worden ze automatisch uit de partij gezet.

FILIP

Gisteren legde Z.K.H. Prins Filip de eed af als senator van rechtswege. Volgens de grondwet mag Filip als zoon van de koning immers in de senaat gaan zeten zonder door de bevolking verkozen te moeten zijn. Men ziet in de eedaflegging weer een teken dat Filip geprepareerd wordt op het koningschap. Van de eedaflegging werd een groot spektakel gemaakt. De pers kreeg een telefaks van zes bladzijden met protokollaire voorschriften.

De tv-ploegen en persfotografen, stadskledij was gewenst, werden onderverdeeld in 4 "pools". Eentje in het peristilium tot aan de voet van de eretrap (met roze badge met afgesneden hoekje), eentje in de galerijen in het Halfgrond (met donkerblauwe badge), eentje in het Halfgrond zelf (met rode badge), en eentje in de Rooksalon (met roze badge).

Om U een idee te geven van hoe zo'n zaak voorbereid wordt, laten we u meegenieten van de protokollaire voorschriften wanneer de prins het halfgrond betreedt:

Voorafgegaan door kamerbewaarders en vergezeld door de bh. Mouton, Eerste Ondervoorzitter, en Seeuws, Tweede Ondervoorzitter, betreedt de Prins, gevolgd door de b. Buchmann, Derde Ondervoorzitter, het halfgrond waar de Leden van de Assemblee Hem staande opwachten. De Prins groet de Voorzitter en daarna de Leden van de Assemblee. Hij wordt vergezeld naar Zijn zitplaats, achter de regeringbanken. De Eerste Ondervoorzitter en de Tweede Ondervoorzitter nemen respectievelijk links en rechts van Hem plaats. De Voorzitter nodigt de Leden van de Assemblee uit te gaan zitten. Hij opent de vergadering. Toespraak van de Voorzitter, staande. De Senatoren luisteren, zittende. Na zijn toespraak nodigt de Voorzitter de Prins uit de grondwettelijke eed af te leggen. De Prins gaat staan en legt de eed af in de drie landtalen. De Senatoren blijven zitten. De Prins gaat opnieuw zitten. De Voorzitter geeft Hem akte van Zijn eedaflegging en verklaart Hem aangesteld als Senator. Vanaf Zijn zitplaats dankt de Prins kort de Senaat.

En zo gaat dat nog enkele bladzijden verder. Voor de geïnteresseerden: in de rooksalon werd voor de gelegenheid thee geschonken.

TOBBACK

Vanop de 14de plaats werd Louis Tobback dank zij zijn voorkeurstemmen (123.270) verkozen tot Europarlementslid. Hij sprong Steve Stevaert, die derde stond, over het hoofd en zou in theorie de derde SP-zetel in Straatsburg moeten bezetten. In theorie, want Tobback is natuurlijk niet zinnens zijn Europees mandaat van de kiezer op te nemen. Hij had dat ook op voorhand zo gezegd, dus moest hij het ook (niet) doen.

Toch klopt de redenering van Tobback niet. Want waarschijnlijk zouden veel mensen die het bolletje achter de naam van de Leuvenaar rood gemaakt hebben voor iemand anders gestemd hebben indien ze zouden geweten hebben dat ze door Tobback te stemmen in werkelijkheid eerste opvolger Phi-

lip De Coene (en bvb. niet Stevaert) naar Straatsburg stuurden.

MILIEU

Het milieu- en natuurrapport Vlaanderen, getiteld *Leren om te keren* dat deze week werd voorgesteld, is weinig optimistisch over onze leefomgeving. De belangrijkste konklusie luidt dat alle moeite die het Vlaamse gewest zich totnogtoe voor de bescherming en verbetering van het leefmilieu getroost heeft, weinig zoden aan de dijk heeft gezet. De druk op het milieu en de natuur werd in Vlaanderen door al die miljarden kostende maatregelen slechts wat afgeremd. De vervuiling van lucht, water en bodem neemt nog toe. En wanneer er al eens ergens wat vooruitgang geboekt wordt, verschuift men vaak het probleem. Dat is bvb. het geval voor de waterzuivering, die sterk vervuild slib oplevert.

Volgens het rapport is op alle vlakken een radicale ommekeer nodig. Land, energie, water en grondstoffen moeten in prijs stijgen. De overheid moet het voorbeeld voor het maatschappelijk handelen geven. En elke burger moet zijn eigen verantwoordelijkheid nemen.

KOERDEN

Senator *Willy Kuijpers* stuurde een brief naar de ministers Toback en Claes, respectievelijk bevoegd voor Binnenlandse en

Tekening REDMOND

Buitenlandse Zaken, om de penibele situatie van enkele Koerdische parlementsleden aan te klagen.

In Turkije werd de Koerdische Partij (DEP) verboden. Deze partij telde 18 parlementsleden. Haar voorzitter werd verleden jaar al vermoord. Zes DEP-parlementsleden werden aangehouden en vijf opgesloten omwille van hun optreden voor het bestaansrecht van Koerdistan.

Zes Koerdische parlementsleden besloten dat zij hun mandaat ter plaatse niet meer naar behoren kunnen uitoefenen. Zij namen de wijk naar ons land en Duitsland. De openlijke en klandestiene doodsb bedreigingen tegen hen en hun familie maakten het verder leven in Turkije onmogelijk.

Sedert 16 juni verblijven zes gevluchte Koerdische parlementsleden in ons land. *Het ware*

logisch, vindt Willy Kuijpers, dat de regering hen hier verblijfsrecht aanbiedt tot zij als Verkozenen des Volks opnieuw al hun soevereine rechten als Koerden in Turkije kunnen uitoefenen.

Kuijpers vraagt aan de Belgische ministers ook welke initiatieven ze op Europees vlak van plan zijn te nemen ten voordele van de gevangen gehouden en achtergebleven Koerdische volksvertegenwoordigers.

DEELTIJDS

Het protest tegen de campagne van de Vlaamse regering om het deeltijds werken te promoten, barstte deze week los. Verleden week reeds protesteerde VU-senator *Nelly Maes* met een brief in onze lezersrubriek tegen het stereotiepe beeld van de haastig werkende vrouw met krijsend kind onder de arm dat in de campagne gebezigd wordt.

Nelly Maes kreeg navolging. Het Vrouwen Overlegkomitee, de KAV, de KWB, de opdracht-houdster voor Emancipatiezaken bij de Vlaamse gemeenschap, de Raad voor gelijke kansen voor mannen en vrouwen, ze kropen allemaal in hun pen. En enkele groene vaders vonden het nodig hun kinderen naar het kabinet van Van den Brande te sleuren om hun protest aanschouwelijk te maken. Het geluk was met de Agalev-ers. Hun kinderen krijsten niet.

GEEN STRAATPAARDENKOERSEN

Alsof de straatpaardenkoers van Krombeke op z'n minst de grootste bedreiging vormde voor de overleving van het edel paardenras in Vlaanderen, werd het evenement van de gemeente verboden door de minister van Binnenlandse Zaken. We schrijven onmiddellijk, om alle misverstanden te vermijden, dat het verschijnsel van een koers met paarden in de straten van een Vlaams dorp in het verleden voor veel deelnemende paarden niet meteen een verbetering van de lichamelijke gesteldheid betekende. Dat beseften zelfs de organisatoren van het volksvermaak.

Daarom hadden zij beloofd dat ze zich zouden houden aan de instructies van de minister van Landbouw. Die had verordend dat het parkoers beperkt moest worden tot een rechte lijn, dat het aantal koersen beperkt moest blijven tot vijf, en dat slechts drie deelnemers per koers het strijdpark ingegaagd mochten worden. De richtlijnen van de minister van Landbouw gingen voor de minister van Binnenlandse Zaken niet ver genoeg. Radikaal verbieden, zo besliste hij.

Los van het gevaar op verwikte enkels of een gebroken been waaraan de paarden

bloot zouden staan, valt op de beslissing van deze minister heel wat aan te merken. Heeft hij al eens de psychologische belasting laten onderzoeken van de talrijke pony's die op de Vlaamse kermissen hun leven slijten met rondjes te lopen, daarbij meestal zenuwachtige kleuters of verschillende graden van moed vertonende kinderen torsend? Heeft hij al eens laten onderzoeken tot welke graad van fysieke uitputting een duif gedreven wordt die van ver in Frankrijk voor het plezier en de zogenaamde sport van zijn melker het warme Vlaamse kot moet terugvinden? Dat de minister zelf eens een dag rondjes loopt op een kermis, of week na week in weer en ontij ergens in den vreemde gedropt zijn kilometers ver verwijderde Leuvense bedstee moet opzoeken. Hij zou misschien liever een paard zijn dat eens in 't jaar in Krombeke op straat moet koersen?

"Zo gezegd, zo gedaan" luidde de verkiezingsslogan waarmee de minister zich voor het Europees parlement liet verkiezen maar niet afvaardigen. Met zijn beslissing deed hij zijn slogan alle eer aan. De verklaring voor het radicale besluit is minder snel uitgelegd. Volgende elementen

speelden naar onze mening een rol: de straatpaardenkoers is een geïsoleerd verschijnsel dat moeilijk onmerkbaar of illegaal door kan gaan, en het is geen wijdverspreid volksvermaak zoals bvb. kermissen of het populaire spel met de duiven. Daarom is het verschijnsel biezonder dankbaar voor een politikus op zoek naar geloofwaardigheid. Een verbod kan immers zomaar niet overtreden worden, en er wordt slechts een dorpje of twee voor het hoofd gestoten. Een politikus die de koers verbiedt, kan op twee oren slapen, hij zal zijn woord (zo gezegd) gestand (zo gedaan) zijn. Vergelijk even met de evenzeer door de ministers en andere wetgevers en ordehandhavers verboden hanegevechten, die toch nog steeds in het geniep georganiseerd worden.

Ten tweede was de tegenstand tegen de paardenkoers zonet massaal (in Krombeke waar men toch met enige kennis van zaken kan oordelen, sprak volgens een opiniepeiling meer dan 80% zich uit tegen een verbod), dan toch meesterlijk georganiseerd. Het brein achter het protest heet Michel Vandebosch van Gaia (*Global action in the interest of animals*). Deze man is zeer radikaal van opvattingen (hij is zelfs tegen

de consumptie van vlees gekant, en deinst om deze doelstelling te verwezenlijken niet terug voor de bezetting van slachthuizen), rad van tong, mediageniek, zeer gedreven en een stuk charismatischer dan veel van onze ministers.

Vandebosch verzamelde een steunlijst van bekende en minder bekende Westvlamingen, zette parlementsleden onder druk, en maakte zich sterk tweeduizend manifestanten naar Krombeke te kunnen loodsen, die zich desnoods op het parkoers van de koers zouden vastketenen met de bedoeling aldus de koers te verhinderen. Maar blijkbaar was men er bij Gaia met zo'n daad van protest nog niet gerust genoeg in dat men de organisatoren ervan af zou kunnen brengen om de paarden over de vastgeketende Gaia-lijven te jagen. Er werd een bijkomend drukkingsmiddel ingeschakeld, de wereldvermaarde dierenliefhebster uit Frankrijk *Brigitte Bardot*. De voormalige filmdiva had aangekondigd zich in deze Vlaamse binnenlandse aangelegenheid te komen mengen. Waarop de minister van Binnenlandse Zaken tenslotte bezweek aan de chantage.

Hoe onmenselijk of ondierlijk de straatpaardenkoers ook

mag lijken, de kordate beslissing van de minister staat in schril contrast met andere manifestaties, die minstens even onmenselijk genoemd mogen worden. Is een paard dat een poot verzwikt erger dan twee mensen die elkaar, tot groot jolijt van honderden toeschouwers, in een boksring murw, of beter nog k.o. proberen te slaan? Is een paardenkoers op straat een grotere verstoring van de openbare orde dan een 24 uren lang dierend geraas van snelle wagens op scherpe bochten in het heuvelland rond Ieper? Zijn de aanhoudende kosten om ordehandhavers week na week strijd te laten voeren tegen kwaadwillige herrieschoppers die alleen omwille van de amok naar de voetbal komen dan niet eerder een verbod van een wedstrijd waard dan de "algemene beroering van de publieke opinie, zowel in binnen- als in buitenland" die een straatpaardenkoers verwekt? Elk logisch denkend mens moet zo'n vragen bevestigend antwoorden. En de minister zal zuchten: was het allemaal maar zo simpel als in Krombeke.

(pdj)

BEPERKING VERKIEZINGSUITGAVEN

KEIZER-KOSTER MENTALITEIT

In de Senaat stond de goedkeuring van het wetsontwerp ter beperking en controle van de uitgaven voor de verkiezing van de provincie-, gemeente- en OCMW-raden op de agenda. De VU-fractie stemde tegen en dit omwille van diverse redenen. Senator **Hugo Schiltz** meent dat dit wetsontwerp onvoldoende juridisch onderbouwd werd en een voorbeeld is van goedkope demagogie. Fractie-voorzitter **Jan Loones** sloot zich volmondig aan.

„De democratie is gediend met een zo groot mogelijke doorzichtigheid. Dubieuze transakties in het verleden hebben het imago van de politici geen goed gedaan. Het treffen van maatregelen was nodig. Jammer genoeg geeft dit ontwerp blijk van een stunttelige legistische aanpak. Het kan tot arbitraire casuïstiek leiden. Bovendien wordt het op een drafje door het parlement gejaagd. De VU formuleerde destijds enkele voorstellen in verband met de zindelijkheid van het politieke bedrijf. Dit ontwerp verbiedt het gebruik van commerciële reclameborden en affiches voor de gemeenteraadsverkiezingen. Wat is trouwens het onderscheid tussen commerciële en niet-commerciële reclameborden?”

EEN SCHUNNIG PRODUKT?

In een stad van 300.000 à 400.000 inwoners leest 30% nooit een krant. Ongeveer 40 à 60% van de inwoners gooien de reclamefolders weg zonder ze te

Jan Loones: "Wat is het onderscheid tussen commerciële en niet-commerciële reclameborden?"

Hugo Schiltz: "Het wetsontwerp op de beperking van de verkiezingsuitgaven is een voorbeeld van goedkope demagogie."

bekijken. Hoe moeten de politici dan een boodschap proberen door te geven. Een affiche heeft een communicatie van 80 à 90%. Bovendien zijn affiches minder duur dan folders en advertenties in de krant. Er mag voor allerhande produkten en organisaties reclame worden

gemaakt, maar niet voor de politiek. Het is alsof de politiek een schunnig produkt is. Wordt de democratie met dit verbod gediend? Is de zindelijkheid van de partijfinanciën daarmee gegarandeerd? In plattelandsgemeenten is er geen enkel probleem. Iedereen kent er vrijwel

iedereen. In de steden zal het verbod op het gebruik van affiches en reclameborden uiteraard leiden tot wildplakken. Als men de partijen belet op zindelijke manier reclame te maken dan zullen ze het om een andere manier doen. Het is niet op deze wijze dat men opnieuw

respekt zal afdwingen voor de politiek en de politici.

Het respekt voor de politiek kan wel worden afgewogen via een open boekhouding of maximumbedragen, maar niet door een keizer-kostermentaliteit.

PIETLUTTIG

Met pietluttige regelingen gaat men in grote gemeenten naar een situatie waarin 20 tot 30% van de burgers niet meer weet waarover het bij de verkiezingen gaat. In grote agglomeraties vormen de grote borden de goedkoopste manier van publiciteit. Deze toegeving aan het fetisjisme leidt ons op de verkeerde weg en zal leiden tot Berlusconiachtige toestanden. Wij mogen niet toegeven aan goedkope demagogie. Fractie-voorzitter Jan Loones vulde de tussenkomenst van zijn kollega verder aan.

„De mogelijkheid blijft bestaan dat de nationale partijen een nationale campagne voeren. De VU gaat hiermee niet akkoord. Vervolgens is de regeling van de maximum toegestane bedragen absurd. In een gemeente van 20.000 inwoners is een uitgave van 2.260 miljoen toegelaten. Zoiets beperkt de uitgaven niet. Een verbod op kleine borden van meer dan 4 m² doodt elke creativiteit. De persoonlijke verantwoordelijkheid en de bestraffing via de rechtbank kunnen eskaleren tot politieke afrekening.” Tot zover Jan Loones. (gc)

1-0

Wat zou ik er moeite mee hebben te bekennen dat in het vooruitzicht van de macht *Rode Duivels-Marokko* een zekere koorts mij overviel? Op de toss wachten is een beetje als wachten op een verkiezingsuitslag. En toch weer niet, want eens de stembussen verzegeld zijn de teerlingen geworpen. Ook al beweren kenners dat de zetels in de telburo's worden verdeeld.

Bij het voetbal begint het pas na de toss, ook al is voetbal meer en meer een loterij geworden. Neem nu die nieuwe bal, zo onbetrouwbaar als wat. Als je als voetballer niet meer weet waar je schot zal vallen speel je inderdaad beter op de Lotto.

Wat doe je zoal in afwachting van het fatidieke teevee-uur? Hoe bereid je je voor op de wonderbaarlijke telesprong naar Orlando in Florida? Floep! En je bent zo meer dan 10.000 km ver, pal midden de heksenketel van Citrus Bowl. 70.000 mensen ter plekke en godweethoeveel andere stervelingen voor hun teevee of aan hun transistor.

Reeds een halfuur eerder zit in de studio een opgefokt publiek naar de grappen van einde-

jaarsstudent Mark Uytterhoeven te gapen. Er zijn zelfs twee politici ingehuurd die met de grapjas ijveren in het verkopen van flauwe kul. Floep, knop dicht. De politici zullen het R.Asmus niet kwalijk nemen dat hij deze praat niet tot zich neemt. Deze late lentedag is té mooi om hem te verknallen aan kantine-gelul.

Boven op haar kamer zit dochterlief, als zovele generatiegenoten, eksamens te leren.

wereld hebben, hij ziet elke beweging, kijkt misschien tot in het nest waar zijn wijfje de jongen koestert. Of in ander-mans nest? Dan kiest hij een richting. Hij komt wel weer.

In de weide achter deze weide keert een boer het hooi. Plots zet een vink een zang in. Net boven m'n hoofd. Ik probeer het beest te vinden tussen het gebaderte maar ik vind het niet. Wellicht draagt z'n gevederte wat kleur van blad,

ACH ZO!

Luidop. Moeder-de-vrouw haalt het linnen in. Uitstekend weer voor drogend linnen: zon en een bijwijlen stevige bries. Uit het bereik van beide(n) is het heerlijk op de aftrap wachten. Een geschikte plek is wel aan de voet van de oude wilg. Hier is het feestelijk liggen, luisterend naar de wind in de zilveren blaadjes. En naar de merel op het dak die zijn territorium met zang afbakent. Of heft hij een wat laat paringslied aan? Van daaruit moet de vogel een schitterend zicht op de

van schors, van luchtblauw, van wolkenwit. Wie weet? Ik probeer z'n slagen te tellen en z'n suskewiet te herhalen. Natuurlijk lukt dat niet. Een vink is een ongrijpbaar ding, net de afstand tussen een duim en een wijsvinger groot, maar zo'n zanger! De klank springt hoog op, valt dan, herhaalt zich. En dan het onnavolgbare suskewiet. Een heldere waterval.

Onder het lover van de hagebeuk volgt de kater de zang, met één oog. Aan de trillingen van zijn lijf merk je dat hij

twijfelt; zou ik of zou ik niet? Het wordt niks vandaag.

Omdat het nu kiezen is tussen de vink en Florida begin ik met mezelf een ernstig gesprek over de moeilijke keuze tussen de natuur en de hysterie in Citrus Bowl. Nu naar binnen gaan is kiezen voor kommercie en waanzin, onder de wilg blijven is kiezen voor natuur en voor waarheid. Door m'n hoofd rollen de vele dure eden ooit gezworen om de natuur steeds boven alles te stellen. Maar is het *abracadabra* van een voetbalmatch niet zoveel spannender? In beide gevallen zal ik laf zijn, dat weet ik zeker!

In Orlando is de aftrap reeds gegeven en ja hoor, die vreemde bal vliegt waar hij wil, dus niet hoort. Na tweemaal 45 minuten is de betovering verbroken.

Onder de wilg is al die tijd geen stro verlegd. De kater onder de hagebeuk kijkt nog steeds met één oog, de vink slaat – onvindbaar tussen het gebaderte – door. En de boer in de weide achter deze weide, keert zijn hooi. 1-0, ik heb de match tegen de natuur verloren!

R.Asmus

P-SPROKKELS

■ Senator Nelly Maes wees minister Di Rupo op de problematiek van het zware vrachtwagenverkeer in de woongebieden en de gevolgen voor de zwakke weggebruiker. „Zware vrachtwagens met aanhangwagens of met containerladingen bereiken vaak een lengte van meer dan twintig meter. Om hun goederen ter plaatse af te leveren dringen zij door tot de binnensteden. Voetgangers en fietsers zijn weerloos want zij worden vaak niet gezien wanneer de bestuurders met hun lange tuigen beksetoeren uitbalen in de binnenstad.”

■ Hugo Olaerts maakt zich zorgen over de NMBS en vroeg minister Di Rupo of hij een klare kijk had op dit dossier. „Voortdurend worden door de heer Schouppe andere berichten de wereld ingestuurd over de kostprijs en de tijdsplanning van de HST. Hoe zit het met de evolutie van de schuldenberg bij de NMBS, vooral ten gevolge van het uit de pan swingend HST-budget?” De minister verwacht eerstdaags een duidelijk dossier.

■ Jan Caudron meent dat de structuur van de Orde der Geneesheren dringend aan herziening toe is. Hij vindt het schandalig dat dokter Deloof door de Orde recent veroordeeld werd wegens zijn terechte kritiek op de klinische laboratoria. „Het stoort me dat de Orde optreedt tegen integere artsen en niet tegen artsen die te hoge of te zware erelonen vragen.”

VOORZITTER BERT ANCIAUX: ,,NAAR DE 10%!"

(vervolg van blz. 1)

Ik ben er rotsvast van overtuigd dat we dit objectief zullen halen. Maar niet zomaar. Het zal opnieuw keuzen vragen en een duidelijke strategie. Een week na de verkiezingen durf ik hier reeds enkele bedenkingen geven:

■ Een eerste, m.i. ontegensprekelijke, vereiste voor verdere opgang is het radikaal stoppen van de *vertwijfeling*. Dit moet gedaan zijn! Het blijvend schipperen, het blijvend twijfelen aan het eigen kunnen is moordend. Sommige kwade tongen beweren dat enkele VU-mensen verdrietig zijn om het behalen van de Euro-zetel. Laat me hier voor eens en altijd duidelijk zijn. De verkiezingsuitslag heeft me gesterkt in de noodzaak resoluut de eigen *VU-kaart* uit te spelen. Zij die hieraan nog steeds zouden twijfelen bewijzen de partij een heel slechte dienst. Die twijfel heeft ons nu reeds stemmen en percenten gekost. Dit laat ik geen tweede maal gebeuren.

GEEN SLAPENDE BLOEMBAKKEN

■ In dit opzicht roep ik de afdelingen en arrondissementen op zoveel mogelijk *eigen VU-lijsten* neer te leggen bij de gemeenteraadsverkiezingen. Kartels met andere partijen vervagen ons eigen profiel. Ik heb begrip voor plaatselijke omstandigheden en strategische berekeningen. Maar het duidelijk profiel van de partij is hoe dan ook het meest gediend met eigen VU-lijsten.

■ Maar misschien nog meer dan de gemeenteraadsverkiezingen, zal de aanduiding van de *nieuwe provincieraaden* mogelijkheden bieden om het nieuwe profiel verder uit te dragen. Verjongde lijsten, een vernieuwend programma, de link met wat de VU nationaal doet, originele kampagnemiddelen, moeten borg staan voor de „stijl”, het „profiel” van de vernieuwde VU. De echo's die ik opvang rond het samenstellen van de provincieraadsverkiezingen stemmen me in sommige gevallen zeer hoopvol. In andere gevallen, en het is mijn plicht dit te zeggen, wordt klakkeloos teruggeslagen naar vorige mandatarissen, zonder eerlijke evaluatie, zonder gesprek over de uitstraling. De VU heeft prachtige mandatarissen waar we enorm fier op moeten zijn, maar we hebben ook, dat is de spijtige realiteit, slapende bloembakken. En laat er geen twijfel over bestaan, leeftijd heeft hier niets, maar dan ook niets mee te maken. De Euro-verkiezing heeft overduidelijk bewezen dat de sfeer van non-konformisme, moed, tegenstroom, anders-zijn, als uitstraling van sommige kandidaten enorm succesrijk is bij onze kiezers. Meer misschien nog dan het inhoudelijke programma, is het deze *uitstraling*, de manier waarop aan politiek wordt gedaan, dat een betekenisvol pluspunt uitmaakt voor de Volksunie.

■ Een andere vereiste voor de

Bert Anciaux: „Onze overtuiging is niet te koop voor een bord linzensoep.”

verdere opgang van onze democratisch Vlaams-Nationale partij is het verderzetten en versterken van het *open gesprek* met interessante groepen in onze samenleving. We moeten ons blijven richten naar *sociaal-geëngageerde* mensen in KWB, KAJ, Welzijnzorg, milieu-organisaties, jeugdbewegingen, het verenigingsleven. Maar onze ongebondenheid dwingt ons eveneens het gesprek te voeren met kritische mensen die in andere organisaties zitten. Het opsplitsen van organisaties in goed en slecht getuigt van weinig openheid. Ook zelfstandigen, middenstanders, gepensioneerden kunnen ons verrijken met ideeën. Kritische jongeren, verontruste senioren, alle mogelijke bezorgde mensen met zin voor verantwoordelijkheid, moeten een eerlijk forum krijgen in de partij. Wij, meer dan enige andere partij, moeten een grote luisterbereidheid en een open discussie aanbieden.

DURVEND REALISME

■ Onze strikte *ongebondenheid* moet meer dan een blind-extremisme of een gevaarlijk-utopisme, onze kracht zijn om nieuwe oplossingen voor te stellen, om toekomstgericht verrijkende ideeën aan te bieden. Wars van de zorg voor heilige huisjes en de angst voor de eigen

schaduw moet de partij dit *durvend-realisme* als uitgangspunt nemen.

Het klinkt ongetwijfeld vreemd uit de mond van iemand die utopie en idealisme als ere-titels beschouwt, maar het moet duidelijk zijn dat we niet aan politiek doen om de mensen een mooie droom of een zachte drug aan te bieden waarna ze terug ontwaken in de alledaagse onzekerheid of menselijke miserie. Het VU-antwoord hoort thuis, en moet thuis horen, tussen de non-fiction en niet in de afdeling science-fiction of cowboy-verhalen. Ik blijf echter geloven in en de noodzaak onderstrepen van een grotere verbeeldingskracht in het zoeken naar vernieuwende antwoorden. Het is deze ongebonden kracht die de waarde van de VU uitmaakt. Het *doordachte én durvende alternatief*, dat moet onze leuze zijn.

■ Tot slot is het mijn overtuiging dat ons partij-optreden meer dan ooit moet gekenmerkt worden door nog meer *kordater en gedurfd optreden*. De schroom die er nog altijd is over de eigen standpunten moet achterwege blijven. We hebben als partij een goed programma uitgewerkt. Laat het ons *éénsgezind* uitdragen!

■ Ons Manifest van Wachte-

beke mag geen dode letter blijven. We hebben onze staatsvormende krachtlijnen niet op papier gezet om de achterban in bedwang te houden. We hebben een scenario uitgetekend waar we in geloven. De federalisering van de Sociale Zekerheid is een noodzaak om een meer sociaal beleid in Vlaanderen uit te tekenen. Voor de doorsnee man in de straat is het verworven tot een dossier over koele cijfers, over groepsegoïsme en krampachtig eigenbelang. Dit moeten we terug opentrekken naar waar het werkelijk over gaat: bestaanszekerheid, sociaal beleid, éerstelijnszorg... Ons project over Brussel en de Vlaamse Rand is verworven tot een krampachtige grond-oorlog. Laat ons dit terug aanpakken met de echte argumenten: respect en recht op kulturele eigenheid, sociale miserie, woningnood...

WEG VAN DE VAAGHEID

De VU moet terug de Vlaamse motor zijn om het algemeen belang van alle inwoners van Vlaanderen te verdedigen. Zonder tafelspringen of irrationeel te worden moeten we meer vanzelfsprekend ons standpunt verdedigen. Zonder angst voor de eigen schaduw. Al te vaak hebben we teveel angst gehad. Ik voel me op dit terrein ernstig afgeremd. Onze aanwezigheid in de Vlaamse Regering moet ons de kans geven ook hier de voorloper te zijn. Indien SP en CVP dit niet nemen is dat hun zaak. Onze overtuiging is niet te koop voor een bord linzensoep.

■ Ook ons maatschappelijk programma moet duidelijker en éénsgezind uitgedragen worden. Nu nog komt het buiten de partij over dat dit het werk is en gedragen wordt door „de jonge bende rond de voorzitter”. Dit is fout, dit is slecht. In mijn rondgang door de afdelingen en arrondissementen stel ik vast dat ons programma gedragen én ondersteund wordt door het overgrote deel van de militanten. Bovendien heeft het wegwerken van de vaagheid, van de inhoudsloze grijsheid, een massa jonge mensen naar ons gehaald. Wij hebben hier nog veel werk te doen!

Ons rijk programma is door de media nog te vaak in een verdomhoekje gestoken. Het schrikt hierdoor sommige mensen af die er zich niet in herkennen. Onze boodschap is nochtans gemaakt voor méér dan 7,1 % van de Vlaamse bevolking. Niet alleen jongeren, niet alleen clochards, niet alleen minderheidsgroepen, zijn ons doelpubliek. We willen een echte rechtvaardigheidspartij zijn, weg van extremen, weg van de vaagheid. Misschien vraagt dit ook van mij een grotere inspanning om ons programma ruimer te vertellen. Wellicht vraagt het van elk van ons meer inspanning om het echt te beleven. Daaruit, en daaruit alleen, blijkt de echte geloofwaardigheid.

Ik maak hier geen ontleding van de andere partijen. Daar gaat het ook niet om. Onze opdracht is door te gaan en niet om te zien. Ons niet laten leiden door anderen, maar zelf onze weg te gaan.

Mijn analyse is geen wetenschappelijk onderzoek. Het is een persoonlijk aanvoelen van hoe het verder moet. Dit moeten we nu samen onderbouwen, met inhoudelijke momenten én met actie-momenten. Op die wijze zal ons huidige verkiezingsresultaat echt de breuk met het verleden betekenen. Op die wijze zullen we het democratisch nationalisme echt doen winnen!

Bert Anciaux,
algemeen VU-voorzitter

Deze week in

Verhalen van illegalen

Ze leven als spoken in de stad. In het arbeidscircuit, in het ziekenhuis, op school of bij een administratie: nergens kunnen illegalen zich bij naam melden. Wie zijn ze, hoe overleven ze? Een serie over illegalen bij ons, van deze week af in Knack.

Met of zonder Dehaene

„Geen kommentaar” klonk het weken, maar finaal speelt premier Jean-Luc Dehaene het open. Hij vliegt naar de Europese top van Korfu als kandidaat-kommissievoorzitter. Dehaene, de Wetstraat en de Top: deze week in Knack.

De markt van het hart

De strijd op de hartkleppenmarkt in ons land is moordend. Sponsoring van ziekenhuizen, reizen naar de Bahama's, niets blijft onverlet om de chirurg te overtuigen. De overheid betaalt toch. Verheldering, deze week in Knack.

En verder...

• Het topkader van Belgacom en de onregelmatigheden in het netwerk voor mobilofonie • Bruno De Wever over amnestie • Serie gemeenteraadsverkiezingen: Wingene • De wereldbeker voetbal • Dokument: misdaad in Los Angeles

Knack

+ WEEKEND KNACK
+ TELE KNACK + TALENT

ELKE WOENSDAG TE KOOP

SZ-TRANSFERS VAN VLAANDEREN NAAR WALLONIE

ALLE TOEKOMSTSCENARIO'S TONEN GROEI

Minister Johan Sauwens ontving het eindrapport van de Vlaamse Onderzoeksgroep Sociale Zekerheid 2002. Deze onderzoeksgroep was ingesteld door de Vlaamse regering om de doorzichtigheid van de financiële transfers in de Sociale Zekerheid en hun onderliggende mechanismen nader te onderzoeken. De eindconclusies van de betrokken onderzoekers worden eind juni afgeleverd. Van dan af kan het dossier door de Vlaamse regering besproken worden.

In een eerste bijdrage over dit onderzoek geeft ons weekblad de voorspelling van de interregionale stromen in de Sociale Zekerheid in 2010 weer. Hiervoor werden door de onderzoekers drie scenario's uitgewerkt.

In het eerste *basisscenario* worden de aandelen van de gewesten in het Belgisch produkt vanaf 1992 constant verondersteld. Zodoende zijn de regionale aandelen in 2010 dezelfde als in 1992, d.i. 59,6% voor Vlaanderen, 26,12% voor Wallonië en 14,31% voor Brussel.

Het *divergentiescenario* veronderstelt dat de aandelen in dezelfde richting zullen blijven evolueren, nl. een verdere toename van het Vlaamse overwicht ten opzichte van de twee andere gewesten en dit aan hetzelfde ritme als het voorbije decennium. Volgens deze voorspellingsmethode bedraagt het aandeel van Vlaanderen in het Belgisch produkt 63,44% in 2010, dat van Wallonië 24,37% en dat van Brussel 12,18%.

Het *konvergentiescenario* veronderstelt dat de economische prestaties van de gewesten daarentegen naar elkaar toegroeien, m.a.w. een inhaalbeweging van de regio's die tot nog toe structureel zwakker presteerden. Het aandeel van de gewesten in het Belgische produkt bedraagt dan in 2010: 57,26% voor Vlaanderen, 32,32% voor Wallonië en 10,42% voor Brussel.

Bij deze scenario's wordt uitgegaan van twee veronderstellingen:

- een konstante participatiegraad (% van actieve bevolking van 20-59 jaar dat werkt of werkwillic is);

- een konstante reële economische groei van 2% voor België vanaf 1995.

Aangezien het aanbod in de medische sektor de uitgaven in de Sociale Zekerheid gevoelig beïnvloedt, hebben de onderzoekers ook twee scenario's inzake het aanbod van geneesheren ingebouwd:

- in het stagnatiescenario wordt het huidige gemiddeld aantal geneesheren doorgetrokken tot 2010;

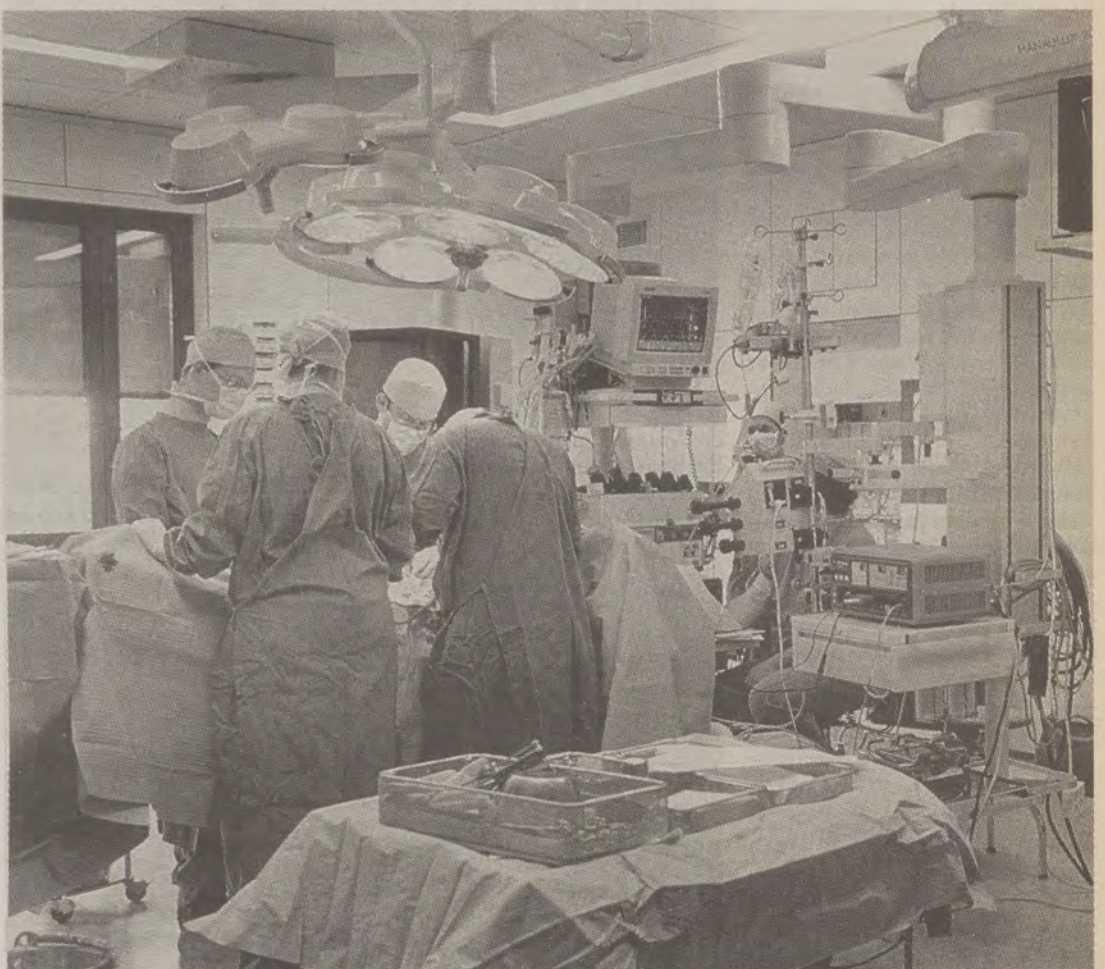
- in het krimpscenario wordt uitgegaan van een daling van het medisch korps met 1% per jaar.

Uit de tabel die een voorspelling geeft van de jaarlijkse regionale SZ-uitgaven per hoofd van de gewestelijke bevolking, blijkt dat indien de gewesten uit elkaar blijven groeien, de

Vlaamse SZ-uitgaven sterker toenemen. Dit is te wijten aan de hoge loongroei die Vlaanderen in dit scenario kent. De sterkere groei in Vlaanderen zal evenwel zeer gunstige effecten ressembleren inzake de bijdragen aan het SZ-systeem.

In het geval van konvergentie (naar elkaar toegroeien) nemen de Waalse uitgaven spectaculair toe: van 79.842 fr. in 1990 tot liefst 127.808 fr. per hoofd in 2010. Dit is een stijging van meer dan 60% t.o.v. 1990. Vlaanderen en Brussel kennen in dit geval een meer gematigde stijging van de uitgaven.

Indien Vlaanderen en Wallonië konvergeren wat economische prestaties betreft wordt de kloof tussen hun beide uitgavenniveaus veel groter. Waar Wallonië in 1990 per hoofd 14,5% meer uit geeft dan Vlaanderen, is deze kloof in 2010 meer dan

De evolutie van het aantal geneesheren is van redelijk belang voor de uitgaven voor medische consumptie.

TE FINANCIEREN TEKORTEN IN SOCIALE ZEKERHEID

1. BASISSCENARIO

	Vlaanderen	Wallonië	Brussel
Bijdrage per hoofd	95.257	76.269	84.426
Uitgave per hoofd	98.640	109.797	107.443
Saldo	- 3.383	- 33.528	- 23.017
Bevolkingsaantal 2010	6.088.575	3.434.627	906.123

Te financieren uit algemene middelen: (in miljard fr.)

Totaal	20,6	115,2	20,9
--------	------	-------	------

2. DIVERGENTIE-SCENARIO

	Vlaanderen	Wallonië	Brussel
Bijdrage per hoofd	100.495	71.372	72.271
Uitgave per hoofd	103.105	104.559	106.130
Saldo	- 2.610	- 33.187	- 33.859
Bevolkingsaantal 2010	6.088.575	3.434.627	906.123

Te financieren uit algemene middelen: (in miljard fr.)

Totaal	15,9	114,0	30,7
--------	------	-------	------

3. CONVERGENTIE-SCENARIO

	Vlaanderen	Wallonië	Brussel
Bijdrage per hoofd	92.111	93.049	62.022
Uitgave per hoofd	95.959	127.808	88.319
Saldo	- 3.848	- 34.759	- 26.297
Bevolkingsaantal 2010	6.088.575	3.434.627	906.123

Te financieren uit algemene middelen: (in miljard fr.)

Totaal	23,4	119,4	23,8
--------	------	-------	------

dubbel zo groot, nl. 33,2%!

Door de specifieke hypotesen die opgelegd werden, is voor elk gewest een ander scenario het meest gunstig wat betreft de bijdragen: voor Vlaanderen is dit het divergentie-scenario, voor Wallonië het konvergentie-scenario en voor Brussel het basisscenario.

Niettemin levert Vlaanderen overall de hoogste bijdragen per hoofd, behalve in het konvergentie-scenario waar Wallonië iets meer dan 900 fr. meer bijdraagt in 2010. Deze eerder gunstige positie (in geval van konvergentie) voor Wallonië draagt evenwel niet bij tot het fundamenteel rechtekken van de transfers.

Dit blijkt uit cijfers die de gewestelijke dekkingsgraden in 2010 weergeven. Dekkingsgraden zijn de reële bijdragen per hoofd gedeeld door de reële SZ-uitgaven, vermenigvuldigd met 100. Zij zijn een zeer geschikte maatstaf voor de afhankelijkheid van een gewest van de interregionale transfers.

Vlaanderen is onder alle beschouwde hypothesen haast zelfbedruipend, wat een bemoeidigende vaststelling is. Wallonië en Brussel slagen daar nooit in, ook niet onder de voor hen gunstige scenario's. Ten opzichte van de toestand in 1990 is er dus wel enige verbetering te noteren voor die twee gewesten, maar deze is *minim* te noemen.

De bijgevoegde tabel geeft dit nog duidelijker weer. Hieruit blijkt dat het SZ-tekort in Wallonië in 2010 onder het basisscenario 115 miljard fr. zal bedragen, onder het divergen-

tiescenario 114 miljard fr. en onder het konvergentiescenario 119 miljard fr. Zoals bekend draagt Vlaanderen in de grootste mate bij tot de federale financiële middelen die dit tekort moeten dempen.

Deze vaststellingen doen de onderzoekers besluiten dat structurele maatregelen in de uitgavenmechanismen zich opdringen voor de Waalse en Brusselse regio's.

Dit makro-economische onderzoeksluik bevat nog een aantal andere belangrijke vaststellingen. Zo blijkt de inkomensparadox nog niet volledig gewerkt tussen Vlaanderen en Brussel, aangezien het Vlaams primair inkomen hoger is dan in Brussel, terwijl dit niet meer het geval is na de werking van de Sociale Zekerheid.

Voorts leert dit onderzoek dat Vlaanderen vanaf 1998 minder werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen zal tellen. Niet alleen in relatieve termen (werkloosheidsgraad), maar zelfs in absolute termen zou Vlaanderen er terzake beter voorstaan dan Wallonië.

Tot slot blijkt dat de hypothese omtrent de evolutie van het aantal geneesheren van redelijk belang is voor de uitgaven voor medische consumptie. Het krimpscenario vermindert de uitgaven voor gezondheidszorgen ten opzichte van het andere scenario met een gelijkblijvend aantal geneesherenaanbod met 5% in Vlaanderen, 6% in Brussel en 10% in Wallonië.

F. Ingelaere
& J. Constandt

KAMERLID JAN CAUDRON:

„SOCIALE ZEKERHEID FEDERALIZEREN, DUS SPLITSSEN!”

Hierbij willen wij reageren op het voorstel van professor Danny Pieters om de Sociale Zekerheid slechts gedeeltelijk te splitsen (De Standaard, 17 juni j.l.).

Zo stelt de prof voor de inkomensvervangende uitkeringen federaal te houden, dus niet te splitsen en de kostendekkende tegemoetkomingen aan de deelstaten toe te vertrouwen.

Bij de inkomstenvervangende uitkeringen zitten o.a. de uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid wegens ziekte of invaliditeit, beroepsziekten, uitkeringen voor gehandikapt en het bestaansminimum.

Welnu, in het pas verschenen boek *De Rekenende Flamingant* van Willy Cobbaut staan daarover welsprekende cijfers, allemaal in het voordeel van de franssprekenden op de kap van de Vlamingen.

ZIEKTEVERZUIM

Op mijn 16 parlementaire vragen van 8 maart 1993 over het werkverlet wegens ziekte kreeg ik antwoorden waaruit blijkt dat de Nederlandstalige ambtenaar gemiddeld 14,6 dagen per jaar thuis blijft wegens ziekte terwijl de Franstalige ambtenaar 17,4 dagen verlet nodig heeft.

Indien wij de Franstalige personeelsleden van de openbare diensten slechts recht geven op evenveel ziekte dagen als hun Nederlandstalige collega's zitten wij met een niet verantwoord overschot van 30.625 ziekte dagen per jaar (= 30 miljard!).

Ons vermoeden is groot dat in die ministeries en parastaten waarvan de minister in zijn antwoord beweert geen cijfers te hebben, de uitslag nog nadeliger uitvalt voor Vlaanderen.

De zwijgzame ministers weten wel waarom over de vele tienduizenden werknemers in de pensioensektor, bij de NMBS en Sabena liefst geen cijfers over ziekteverlet publiek gemaakt worden!

BEROEPSZIEKTEN

Op mijn schriftelijke vraag van 22 december 1992 antwoordde de bevoegde minister dat er in 1991 68.035 vergoedingen verleend werden waarvan 1.383 in Brussel, 22.281 in Vlaanderen, 22.448 in Wallonië en 10.383 in het buitenland.

In geld uitgedrukt betekent dit 307 miljoen uitgekeerd in Brussel, 4.644 miljoen in Vlaanderen, 7.879 miljoen in Wallonië en 2.221 miljoen in het buitenland; samen goed voor 15.051 miljoen.

De poging het buitensporig Waals overwicht te verklaren door te verwijzen naar het feit dat Wallonië vroeger meer zware en ongezonde industrie had dan Vlaanderen en ook méér mijnwerkers met longziekten telde, is ondertussen achterhaald en dus waardeloos geworden.

Op een parlementaire vraag van VU-senator Nelly Maes moest de minister van Sociale Zaken

begin 1993 antwoorden dat slechts 42% van de nieuwe aanvragen voor 1991 van de Nederlandstaligen kwamen en 58% van Franstaligen. Met een bevolking van 60% N tegenover 40% F is dit een scheeftekening die kan tellen of een niet objectief verklaarbare transfer van een dikke 5 miljard per jaar!

GEHANDIKAPTEN

Op mijn vraag van 5 november 1992 komt een gelijkaardig antwoord betreffende tegemoetkomingen voor gehandikapt.

De Vlaamse provincies (zonder Brabant) met 48,07% van 's lands inwoners genieten 37,11% van de tegemoetkomingen voor gehandikapt.

De Waalse provincies (zonder Brabant) met 29,42% van de inwoners genieten 43,45% van de Belgische staatskas die voor méér dan 60% met Vlaamse belastingen gespijsd wordt.

Moeten wij daaruit besluiten dat onze Franstalige landgenoten meer en zwaarder gehandikapt tellen? Of zijn de artsen in het zuiden van het land soepeler bij het toekennen van het aantal en de graad van de invaliditeit?

Wanneer de normen verschillend worden toegepast, zet men de poort van de misbruiken wagenwijd open en versterkt men de roep naar responsabilisering om dat bedrog in te dijen.

BESTAANSMINIMUM

Uit het ministerieel antwoord op mijn vragen over het bestaansminimum leren wij dat Wallonië met 32,6% van de bevolking 46% van het bestaansminimum ontvangt.

Naast deze wanverhouding ten voordele van Brussel en Wallonië kent men een hoger gemiddeld bedrag toe in Wallonië = 136.124 fr., Brussel = 159.123 fr. en Vlaanderen = 130.127 fr.

Alle Belgen gelijk voor de wet? Maar die van het Zuiden en de hoofdstad toch nog gelijk!

Het is duidelijk dat de jaarlijkse miljardenstroom van Noord naar Zuid het gevolg is van een verschillende toepassing van de sociale wetgeving.

De beruchte inkomensparadox, die jaren bestaan heeft en waarbij de ontvangende arme regio uiteindelijk een hoger inkomen had dan de schenkende rijke deelstaat, was dus het gevolg van een onaanvaardbare overcompensatie.

Zelfs de Waalse artsleider dr. Wijnen geeft toe dat de controle in de ziekte- en invaliditeitsverzekering veel lakser is aan Waalse zijde.

In het Waalse gewest zijn er 366 personen op 10.000 die genieten van het sociaal telefoontarief voor gehandikapt. In Vlaanderen zijn er dat slechts 159 per 10.000 telefoonabonnees.

Wie zal er eens de financiële weerslag berekenen van het Waalse aandeel in de staatsadministratie?

De zaak van de Vlaamse busbouwer Van Hool ligt nog fris in het geheugen

Naar Vlaamse normen is er in Wallonië een overschot van 45.000 ambtenaren wat gepaard gaat met een gevoelige kleinere SZ-inbreng.

Wanneer professor Danny Pieters voorstelt de kostendekkende tegemoetkomingen zoals de gezondheidszorg en het kindergeld aan de deelstaten toe te vertrouwen, dan vinden wij dat een goed begin waar dringend werk moet van gemaakt worden.

De inkomensvervangende regelingen (bij werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, ziekte of invaliditeit, arbeidsongevallen en beroepsziekten, gehandikapt, pensioenen en gewaarborgd inkomen voor bejaarden) niet splitsen maar federaal (unitair) houden is voor Vlaanderen onaanvaardbaar zoals ik hierboven heb aangetoond.

Zoals ik in mijn opiniestuk van 9 maart j.l. in *De Standaard* heb geschreven wil Vlaanderen wel solidair zijn maar mag solidariteit niet ontaarden in profitarium. Het vangnet mag geen hangmat worden.

Responsabilisering of de eigen financiële verantwoordelijkheid op basis van de eigen inkomsten, betekent de beste waarborg voor een zuinig beleid en zal de misbruiken tot een minimum herleiden.

De federalisering van de Sociale Zekerheid zal de Belgische economische en monetaire unie (EMU) niet in het gedrang brengen. België en Luxemburg vormen één EMU ondanks verschillende SZ-stelsels.

In Australië behoren pensioenen en werkloosheidsuitkeringen aan de deelstaten. In Duitsland zit het grootste pakket sociale bevoegdheden eveneens bij de Länder. Dit geldt ook voor Zwitserland, Canada gaat nog verder.

Bovendien zal de aanstaande Europese EMU ook niet gepaard gaan met identiek dezelfde sociale zekerheidsstelsels in alle Europese deelstaten, ook al wordt de basis ervan op Europees niveau bepaald.

Volgens professor D. Heremans bedraagt Vlaanderens solidariteitsbijdrage aan Wallonië 10,4%. Dit is méér dan de bijdragen die West-Duitsland voor de wederopbouw van het vroegere Oost-Duitsland levert.

STANK VOOR DANK

Niettegenstaande haar decennialange zware aderlating wordt Vlaanderen door politiek Wallonië voortdurend verneerd, benadeeld en bespot.

Zoals bij de bedrijven Vuylsteke en Motte misbruikt het Waals

gewest de Europese miljarden-subsidies om Vlaamse bedrijven naar Henegouwen weg te lokken.

De Vlaamse aannemers De Nul (Aalst) en Moens (Meise) werden bij de bouw van Le Pont Canal te La Louvière en de viadukt van de Eau Rouge in de autoweg Verviers-Prüm brutaal geweerd, niettegenstaande zij bij de openbare aanbestedingen het voordeligste bod deden.

De zaak van de Vlaamse busbouwer Van Hool ligt nog fris in het geheugen. Het feit dat Wallonië Happart (265.000 voorkeurstemmen) aanmoedigt in het pesten van Vlaanderen en dat PS-burgemeester Tielemans orakelt dat een Vlaming onaanvaardbaar is aan het hoofd van Brussel, is niet van die aard om de federale loyaliteit in eer te herstellen.

Niet de federalisering van de Sociale Zekerheid zal België doen barsten, wel de weigering van de Franstaligen om de fair-play en de Bundestreue op een eerlijke manier toe te passen.

De studieopdracht die minister Sauwens aan een ploeg deskundige wetenschappers toevertrouwde over de niet-objectief verklaarbare transfers in de SZ zal eerlang tot besluiten komen.

Daaruit de logische gevolgen trekken en radicale Vlaamse maatregelen nemen is de verantwoordelijkheid van politiek Vlaanderen.

Jan Caudron,
kamerlid en lid van de
Vlaamse Raad.

WILLY COBBAUT

DE REKENENDE FLAMINGANT

JAN CAUDRON
ZET TRADITIE
IN DE VLAAMSE
BEWEGING VOORT

Een uitgave van het Vlaams Nationaal Studiecentrum, 74 blz. 100 fr., af te halen op het VU-sekretariaat, Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel of bij mevr. Tack, Keizersplein 24 bus 5 te 9300 Aalst. 130 fr. portkosten inbegrepen. Zal opgestuurd worden na overschrijving op rekeningnummer 000-0914764-54 van Willy Cobbaut, 9310 Baarddegem of op rekeningnummer 001-0360150-65 van Jan Caudron, 9420 Erpe-Mere. Met vermelding VNS-brochure.

EN ALS U NU EENS BETAALD WERD OM WEER TE GAAN STUDEREN?

U leest het goed:
u kunt geld verdienen
door minder te
werken.

De Vlaamse overheid
geeft u die kans.

Als u -via een erkend
bedrijfsplan- uw

voltijdse job inruilt
voor een deeltijdse,

krijgt u een maan-
delijkse premie van

3000 tot 5000 frank.

Mannen of vrouwen
die loopbaanonder-

breking nemen

omwille van de

kinderen of om een
beroepsopleiding te

volgen bij de VDAB,

krijgen per maand

3000 frank.

Interesse ?

In de bibliotheek, in
het gemeentehuis en

bij de vakbond ligt

de folder "*Deeltijds*

werken, voltijds

leven" waarin we

alles van a tot z

uitleggen.

U vindt er meteen

ook een aanvraag-
formulier.

Voor méér informatie

kunt u tijdens de

kantooruren terecht

op nummer

(02) 507.44.03 van

het ministerie van

de Vlaamse

Gemeenschap.

ACV, ABVV, ACLVB,

VEV, NCMV en BB

steunen ons project.

Informatie van de Vlaamse overheid

VLAANDEREN - EUROPA 2002

HET PARTIJBESTUUR DEELT MEE

Het partijbestuur van de Volksunie nam kennis van de kandidatuur van Jean-Luc Dehaene voor het voorzitterschap van de Europese commissie. De VU wenst hem daarbij veel succes. Toch hecht de Volksunie niet zo zeer belang aan de persoon van de kandidaat-voorzitter, maar wel aan het programma dat hij zal voorstellen en de ploeg die de Europese commissie zal vormen.

In zijn beleidsprogramma moet Dehaene o.m. aandacht besteden aan volgende voor Vlaanderen en Europa belangrijke punten:

- de permanente aandacht voor de evenwaardigheid van alle talen en culturen en het respect voor de identiteit van elke volksgemeenschap. De positie van het Nederlands moet beveiligd worden. De Volksunie hoopt dat Jean-Luc Dehaene hierin meer Vlaamse kordaatheid aan de dag zal leggen dan inzake het Europese Merkenbureau;
- de dwingende noodzaak om in Europa de sociale dimensie meer vorm te geven;
- het democratiseren van Europa door een grotere openheid van de commissie en de ministerraad;

- het bepleiten van het bestaansrecht van gemeenschappen en gewesten in de Europese besluitvorming. Europa moet zich aanpassen aan de federalistische realiteit die zich in verschillende lidstaten afspeelt. Konkreet wil dit o.m. zeggen dat Vlaanderen en Wallonië een rechtstreeks stem moeten hebben in de besluitvorming;

- de uitbreiding van de bevoegdheden van het comité van de regio's;

De Volksunie nam eveneens kennis van de voorstellen die prof. Pieters, als voorzitter van de Vlaamse onderzoeksgroep sociale zekerheid 2002, formuleerde.

Het voorstel om de inkomensvervangende prestaties federaal te houden en de kostencompenserende prestaties op gemeenschapsniveau te normeren, uit te voeren en te financieren vormt een belangrijk element in de discussie rond de federalisering van de sociale zekerheid. Voor de Volksunie betekent dit een eerste stap in de realisatie van een eigen sociaal beleid in Vlaanderen. Dit moet door de Vlaamse Regering als een minimumprogramma onderschreven worden.

SENATOR VAN HOOLAND WIL PROJEKTMINISTER VOOR VERKEERSVEILIGHEID

VU-senator Bob Van Hooland wil onmiddellijk meer verkeersveiligheid zonder méér Rijkswacht en Politie, maar met betere inzet voor bestendige en algemene snelheidscontroles.

Dit standpunt heeft hij op 16 juni j.l. nogmaals bepleit in een interpellatie gericht tot de ministers Tobback, Di Rupo en Wathélet. Het was zijn 10de tussenkomst in de Senaat voor minder verkeersslachtoffers.

Bob Van Hooland: „De cijfers blijven onthutsend. Per week beleven wij meer dan 5 x het „Rwanda-para-drama“ op de wegen in België, maar vooral in Vlaanderen waar 80% van de „zwarte punten“ te vinden zijn.”

In zijn interpellatie heeft Bob Van Hooland vooral de totaal ongeschikte structuur van de verkeersveiligheid in België ge-

hekel. Hij heeft voor deze aangehouden dramatische sektor een projektminister voorgesteld, die bevoegd zou zijn om alle effectieve maatregelen voor meer verkeersveiligheid te nemen of te doen nemen, hetzij door zijn collega's ministers, hetzij door het Parlement.

„PERMANENTE VODCA”

Tevens stelde Van Hooland voor om, naast het onmiddellijk inzetten van 500 nu niet-actieve Rijkswachters, man- schappen uit Landsverdediging in de Rijkswacht-activiteiten in te schakelen.

B. Van Hooland: „Ons leger is geëvolueerd tot een buitenlands veiligheidskorps, terwijl wij blijven worstelen met onze binnenlandse veiligheid en criminaliteit, weze het dan op onze wegen.”

Minister Tobback heeft er zich

in zijn repliek op de interpellatie nogmaals goedkoop van af gemaakt. Hij ging totaal voorbij aan de problematiek van de organisatiestructuur. Tevens wees hij mogelijke steun uit Landsverdediging ongenueerd van de hand.

Door Bob Van Hooland be- vraagd heeft minister Delcroix van zijn kant herhaaldelijk be- vestigd voor de operatie ge- wonnen te zijn.

Blijkbaar kunnen de beide ex- cellentie mekaar op dat vlak niet vinden.

B. Van Hooland: „Wij hebben geen éénmalig WODCA, Weken- dongevallen door controle aanpak- ken, nodig maar onmiddellijk een permanente VODCA, verkeerson- gevallen door controle aanpak- ken.”

RADIKAAL, DEMOKRATISCH EN VLAAMS

BOECHOUT-VREMDE 2000 WIL POLITIEKE VERNIEUWING

Reeds in het voorjaar '93 werd binnen het VU-afdelingsbe- stuur van Boechout-Vremde van gedachten gewisseld om- trent een mogelijke verrui- mingslijst voor de gemeente- raadsverkiezingen. Dat er niet over een nacht ijs werd gegaan bewijst het feit dat de uitein- delijke beslissing pas rond de jaarwisseling genomen werd. Uitgangspunt was met een sterke lijst rond VU-burge- meester Fred Entbrouck uit te pakken. Gesteund op 3 pijlers: verruiming, vernieuwing en verjonging. Op 23 februari '94 werd de verruimingsidee BV2000 aan de pers voorge- steld. Nu, 4 maanden later is de politieke boreling uitgegroeid tot een hecht samenwerkings- verband tussen de VU, de Ge- meentebelangen en een aantal onafhankelijke kandidaten. Een samenwerkingsverband dat moet resulteren in een sterke fractie BV2000 in de gemeen- teraad van Boechout-Vremde. Uiteraard blijft de VU-afdeling bestaan. Daar verandert niets aan. Gelukkig maar!

PROJEKT 2000

Onder impuls van de VU-men- sen werd een sterk vernieuwend programma „Projekt 2000” op- gesteld. Vooral de hoofdstukken jeugd-, milieu- en sociaal beleid dragen een onmiskenbare VU-stempel. Ook het Vlaams beleid springt in het oog. Hierin wordt onomwonden gepleit voor amnestie, een officiële vrije dag op 11 juli, gemeentelijke kulturele banden met Neder- land en Frans-Vlaanderen, op- drachten aan firma's die het Vlaamse karakter van de ge- meente eerbiedigen, subsidies aan Nederlandstalige verenigin- gen, een charter met gevestigde bedrijven omtrent het gebruik van het Nederlands en als klap op de vuurpijl een onafhanke- lijke Vlaamse staat in een Eu- ropa van volkeren en regio's.

RADIKAAL DEMOKRATISCH

Vanaf het begin werd binnen de groep BV2000 geopteerd voor een radikaal democratische werkwijze. Alle kandidaten en medewerkers, een groep van meer dan 30 mannen en vrou- wen, werden betrokken bij de samenstelling van het pro- gramma en de lijstvorming. Met spreek-, amendeer- en stem- recht. Alle beslissingen werden door de ganse groep genomen.

Na het inhoudelijke werk wer- den 5 werkgroepen samenge-

steld die elk 2 propagandapam- fletten distilleerden uit het pro- gramma. Evenals een uitvoerige kandidatenbrochure. Deze week worden nieuwe werkgroe- pen samengesteld. Een lay-out- ploeg, een propagandaploeg en een financiële mobilisatieploeg. Een stuurgroep zal deze werk- zaamheden coördineren. Tj- dens de vakantiemaanden zal er hard gewerkt worden in Boe- chout-Vremde!

PROJEKT 2000

Onder impuls van de VU-men- sen werd een sterk vernieuwend programma „Projekt 2000” op- gesteld. Vooral de hoofdstukken jeugd-, milieu- en sociaal beleid dragen een onmiskenbare VU-stempel. Ook het Vlaams beleid springt in het oog. Hierin wordt onomwonden gepleit voor amnestie, een officiële vrije dag op 11 juli, gemeentelijke kulturele banden met Neder- land en Frans-Vlaanderen, op- drachten aan firma's die het Vlaamse karakter van de ge- meente eerbiedigen, subsidies aan Nederlandstalige verenigin- gen, een charter met gevestigde bedrijven omtrent het gebruik van het Nederlands en als klap op de vuurpijl een onafhanke- lijke Vlaamse staat in een Eu- ropa van volkeren en regio's.

LIJSTVORMING

Uitgangspunt van de lijst BV2000 is politieke vernieu- wing brengen door nieuwe en jonge kandidaten op verkies- bare plaatsen te zetten, gerug- gesteund door uittredende man- datarissen. En daar zijn we in geslaagd. Lijsttrekker is VU-burgemeester Fred Ent-

brouck. 2 is Simone Vinger- hoets, een jonge vrouw uit de groep van de Gemeentebelan- gen. 3 is Bert Andries (nieuw VU), 3 Jef Nelis (VU-schepen), 5 Wilfried Van Vlem (VU-sche- pen), 6 Marc Valkenborghs (VU), 7 Louis Mertens (GB), 8 Peter Livens (VU), 9 Linda De Cock (nieuw GB), 10 Koen T'Sijen (nieuw VU), 11 Rita Gaubomme-Huygens (VU), 12 Dirk Van Hauwaert (onafhan- kelijk), 13 Greet Van Brussel (nieuw VU), 14 Luk Van Ou- ytsel (nieuw VU), 15 Christel Van Leekwijk (nieuw onafhan- kelijk), 16 Frans Eelen (VU), 17 Christine Vollebergh (nieuw onafhankelijk), 18 Vic Suetens (VU), 19 Irene De Donck- ker-Michielsen (VU), 20 Paul Verstrepen (VU-schepen), 21 Marcel Vercammen (GB-sche- pen).

De kandidaat-mandatarissen voor de OCMW-raad hebben zich nu reeds duidelijk kenbaar gemaakt. 4 VU, 1 GB en 1 onafhankelijke. Voor BV2000 zullen geen gebuise gemeen- teraadsleden in het OCMW ze- telen. Ook dat is politieke ver- nieuwing. In het programma is de rechtstreekse verkiezing van de OCMW-raad overigens een belangrijk punt.

Hiermee hoopt BV2000 een be- langrijke stap te zetten naar politieke vernieuwing op ge- meentelijk vlak. Met de VU in de hoofdrol!

Marc Valkenborghs
af. voorzitter
Boechout-Vremde

ANTWERPEN

JUNI

Vr. 24 BERLAAR: Avondfeest op marktplein met stand Vlaamse Kring waarop Walter Luyten u en uw familie uitnodigt.

Za. 25 MARIEKERKE: Tijdens Vis- en Folkloredagen heeft Vlaamse Kring een stand in de Omgangstraat aan nrs. 24/26. Lek- kere visdelikatessen, nieuwe Hol- landse Maatjes met witteke aan democratische prijzen. Van 12 tot 20u. Ook op 26/6 van 11 tot 20u.

Ma. 27 PUTTE: VU-Groot-Putte naar gewestvergadering. Bespre- king politieke aktualiteit en ak- tiviteit. Info: Nicole Van Hemel- donck, Oude Putsebaan 30, 2580 Peulis (015/75.64.45).

Ma. 27 HEIST O/D BERG: Om 20u.30 bespreekt Groot-Heist VU-lijst voor gemeenteraadsver- kiezingen. Vooraf kunnen kandi- daten zich aanmelden bij voorzitter Mark Van Esbroeck, 015/24.65.98.

JULI

Zo. 10 ANTWERPEN: Fami- lie-uitstap: naar Guldensporenvier- ring te Kaster. Vertrek om 8u.15 parking Holiday Inn (Crest) Ant- werpen. Na Watersymfonie op de IJzer (einde 22u.) terug naar Ant- werpen. Deelname: 1.250 fr. (gans het programma). Voor inschrijven en info: FVV-Nationaal, Bennes- teeg 2 te 9000 Gent.

Zo. 10 BERLAAR: Gemeentelijke Guldensporenherdenking. Info: Walter Luyten (03/482.11.93).

Zo. 10 EDEGEM: Barbecue in Drie Eiken. Vanaf 17u. Volw. 375 fr. (1/2 fl. wijn inbegr.), kinderen 200 fr. Inschrijven op voorhand tot 5/7. Org. VNSE.

Zo. 10 WOMMELGEM: Gulden- sporenangfeest. Om 14u.30 Kerk- plaats te Wommelgem. Met Koperensemble o.l.v. J. De Houwer en de Vendeliers van Brochem. Gastoptreden: Orthlahner Schuh- plattler. Org.: KK Jan Puimège.

Zo. 10 MORTSEL: Feest van de Vlaamse Gemeenschap. Aanslui- tend op misviering van 9u.30: Te Deum. Om 11u. in de tuin van de Dieseghemhoeve: Vervelkoming, gelegenheidstoespraak, muziek- ensemble Piston en vendelzwaaien. Presentatie: P. De Meulder. Toe- gang gratis. Org.: Gemeentebestuur i.s.m. Gem. Kulturele Raad.

Ma. 11 HEIST O/D BERG: Kos- teloos met luxe autocar naar de Guldensporenviering op de Grote Markt te Brussel. Inschrijven voor 6 juli bij Roger Van Dijk (015/24.80.86).

AFSPANNING

In de Groene Poort

Dorp 31, GOOIK
Tel. 02/532.10.21

Sedert een halve eeuw het Vlaamse trefpunt in het Pajottenland.

Streekbieren, boterhammen, spaghetti en ijs.
Terras, speeltuin, vergaderzaal.

Uitbaters Herman Neukermans en Anita Sorgeloos.

Dinsdag gesloten

OOST-VLAANDEREN

JUNI

Zo. 27 MELLE: VU-Braadspitfeest in Het Hoeveke, Potaardestraat 20 te Gontrode. Volw.: 400 fr.p.p., kinderen 200 fr. Org.: VU-Melle.

JULI

Zo. 3 OUDENAARDE: Jaarlijkse barbecue van VU-Oudenaarde i.s.m. Vlaamse Vriendenkring. Vanaf 12u. in Dorpshuis De Linde, Berchemweg 250 te Melden-Oudenaarde. Deelname: 350 fr., kinderen ts 6 en 12j.: 200 fr.

Zo. 10 GENT: FVV-Gezinsuitstap. Naar de Guldensporenviering te Kaaster (Fr.Vl.). Een bus vertrekt

uit Berchem-Antwerpen, de 2de vanuit Gent-St.Pieters enstopt in Brugge (achter station). Kostprijs: 1.250 fr. Voor info en uurregeling: FVV, Bannesteeg 2, 9000 Gent (09/223.38.83).

Zo. 10 ZOTTEGEM: Vlaamse vriendenkring Zottegem organiseert haar 11 Juli-barbecue. Van 11u.30 tot 14u.30 in de Bevegemse Vijvers.

Ma. 11 DEINZE: 11 Juli-viering. Om 20u. in het museum van Deinze en de Leiestreek. Toespraak door Herman Maes, Presentatie Walter De Weirde. Om 19u. beiaardconcert. Org.: Kultuurraad i.s.m. muziekakademie.

AALST GEDENKT MEESTER DE VOS

Het ganse jaar door wordt het einde van wereldoorlog II herdacht, al te vaak wordt daarbij vergeten dat dit ook het begin was van een niets-ontziende anti-Vlaamse repressie. Onze lezers weten dat deze tot doel had de brede Vlaamse beweging voor eens en altijd de kop in te drukken, dat dit niet het geval was bewezen de Vlaams-nationalisten door hun heropstanding na 1945 en uiteindelijk de verwezenlijking van het federalisme.

Op 14 september zal het 50 jaar geleden zijn dat meester Herman De Vos uit Aalst op schandelijke wijze vermoord werd. Meester De Vos was algemeen-sekretaris van *Vlaamse Kinderzegen*, hij werd op 4 september aangehouden en enkele dagen opgesloten in de Aalsterse Pupillenschool maar op bevel van de prokureur des konings vrijgelaten omdat men

hem geen enkel onvaderlandse daad ten laste kon leggen. De volgende dag werd meester De Vos opnieuw aangehouden door Witte Brigade-mannen van Aalst en zonder vorm van proces neergeschoten. „Om een voorbeeld te stellen”, luidde het commentaar.

Vlaamse Kinderzegen was een vereniging van grote gezinnen die in 1937 te Aalst was opgericht door een groep Vlaamsgezinden waarbij Vlaams-nationalisten een grote rol speelden. Eigenlijk was de vereniging een reactie op de Bond van Kroostrijke Gezinnen die toen nog sterk onder franstalige invloed stond al bestond de overgrote meerderheid van de Bond uit Vlaamse gezinnen.

De *Vlaamse Kring Land van Aelst* wil nu de moord op meester De Vos op een waardige wijze herdenken en aldus dit repressie-

slachtoffer in eer herstellen.

Er werd een beschermkomitee „Meester De Vos” opgericht dat op zondag 18 september a.s. een gedenkplaat wil onthullen. Het komitee wil fondsen inzamelen voor het bekostigen van de gedenkplaat en verzoekt om toe te treden tot dit komitee door het storten van een vrijwillige bijdrage.

Het rekeningnummer van de Vlaamse kring „Land van Aelst” is 439-6184041-93, storting dienen vergezeld van de vermelding „Beschermkomitee Meester De Vos”.

(mvl)

WAREGEM VERWERPT AMNESTIE-MOTIE

VU-raadslid Jan Fonteyne bracht op de jongste zitting van de Waregemse gemeenteraad de door VVM ontworpen amnestie-motie ter sprake. De meerderheid van de raadsleden (CVP en SP) verwierp de motie, zes leden van Eendracht stemden voor. Schepen Dhondt (CVP) en de raadsleden Coorevits (CVP), Himpe (CVP) en Missant (Eendracht) onthielden zich. Een tegenvoorstel van Johan Vanryckeghem (CVP) haalde niet de vereiste tweede meerderheid.

Burgemeester Carron (CVP) vond dat de motie in niets verschilde van deze die drie jaar

geleden werd goedgekeurd, de SP sloot zich daar bij aan.

Gewezen burgemeester Vanryckeghem formuleerde de tegenstem als volgt: „Ons neen aan de motie van kollega Fonteyne betekent niet dat wij tegen amnestie zijn. Maar de richtlijn van drie jaar geleden formuleerde beter de bedoelingen van de raad.”

Na veel over en weer gepraat werd de motie ter stemming gelegd én verworpen. De gemeenteraad van Waregem miste aldus de kans zich grootmoedig te tonen.

ZOEKTOCHT TE DAMME

De 1ste grote Damse fiets- of autozoektocht is een leuke fietstocht (2 of meer dagen) of prettige autorit langs Dammes mooiste wegen (50 km) van 16 juni tot 15 september 1994.

Deelnemingsformulieren te verkrijgen bij:

– Volksunie-Damme: Luc Reckelbus, Stationsstraat 165, 8340 Damme (050/35.44.63).

– Vlaamse Kring Damme: J.-P. Bruneel, Middelbrugsesteenweg 19c, Moerkerke (050/50.08.34).

– Brasserie 't Hemeltje, Kerkstraat 46 te 8350 Damme.

– Restaurant-Tea room Diligentie: Hoogstraat 5 te 8000 Brugge.

Prijs: 200 fr.

De formulieren moeten ten laatste op 15 september '94 om 24 uur afgegeven worden bij bovenvermelde personen of instellingen.

Prijsuitreiking op zaterdag 15 oktober '94 om 20u. in zaal Rostune, Stationstraat 13 te Sijsele-Damme.

Iedereen heeft prijs!

WEST-VLAANDEREN

JUNI

Za. 25 ZWEVEGEM: Zomerreis naar Voeren. Vertrek om 7u. Kerk-Zwevegum. Deelname (alles inbegrepen): 1.000 fr. (niet-leden: 1.200 fr.). Info en inschrijven bij E. Maes (056/75.65.57) na 19u. Org.: Vlaamse Klub Groot Zwevegum.

Zo. 26 LENDELEDE: 2de Lentefeest. Vanaf 12u. bij Werner Vandenhende in de Gentsestraat 21. In aanwezigheid van Bert Anciaux.

Zo. 26 DEERLIJK: 3de Dag van de Fiets. Fietsen voor het goede doel. Tussen 7 en 19u. Omloop: 2 km. Gaverdomein-Deerlijk. Org.: Vlaamse Sociale Dienst Ic Dien.

VU-NEVELE ORGANISEERT MET DE BOOT NAAR DIKSMUIDE

De VU-afdeling van Nevele nodigt uit om op zondag 28 augustus met de boot naar Diksmuide te varen.

In Nieuwpoort schepen we in op de Jean Bart III. Ten laatste om 9 uur varen wij af. Rond 10u.30 leggen we aan bij de bedevaartweide te Diksmuide. Rond 18u. meren we terug af in Nieuwpoort. Hoe zit de reis in mekaar?

We gaan met de wagen tot Nieuwpoort. Aan de aanlegsteiger van de Jean Bart III is een ruime parking voor de wagens. Het traject Nieuwpoort-Diksmuide-Nieuwpoort, waarbij

toch een deel van de IJzer afgevaaren wordt, kost 250 fr. per persoon. De toegang tot de bedevaartweide is niet in deze prijs begrepen.

De Jean Bart III heeft een capaciteit van 80 tot 90 personen. Het is dus zaak niet te lang te talmen om zich in te schrijven. Voor deze uitstap kan vanaf nu ingeschreven worden en bijkomende inlichtingen kunnen verkregen worden bij Michel Roelens (371.62.68). Via zijn rekening nr. 444-5516911-24 (Gentstraat 5 te Nevele met vermelding „Jean Bart III”) kan betaald worden.

PROTESTWANDELING TE ASSE

Op zondag 26 juni 1994 wordt er bij wijze van protest gewandeld te Asse. De uitstap is een aanklacht van wandelorganisaties en de plaatselijke gezinsbeweging.

Vertrek aan de Hopmarkt om 14u. Einde rond 17u.

Vereisten: stevig schoeisel en goed humeur want dit is „een kristische wandeling langs „bekende” voetwegen”.

De tocht is een organisatie van: Wandelgroep Manke Fiel, De Trekplusters Zellik, Wandelgroep De Hopduvel, Milieu-groep De Galm, Wandelgroep VTB-VAB en de BGJG van Asse.

Initiatiefnemers zijn VU-gemeenteraadslid Etienne Keymolen en Eugene Van den Broeck.

GENOSOFIE, EEN WETENSCHAP

Christine Timmermans, moeder van vier kinderen is „genosofe”. Genosofie, zeg maar de wijsheid van de geboorte, is géén medische wetenschap en wil die ook niet vervangen. Bedoeling ervan is enkel zwangere vrouwen te begeleiden en hen advies te verstrekken over een gezondere levenswijze.

Christine is ook voorstander van bevalling thuis – uiteraard steeds begeleid door een deskundig verloskundige, zoals een vroedvrouw bijvoorbeeld – omdat zulks heel wat voordelen biedt.

BETER ONTSPANNEN

C. Timmermans: „Een vrouw die thuis bevalt kan zich beter ontspannen omdat ze zich in de eigen, vertrouwde sfeer bevindt. En ontspannen zijn is voor een goed verloop van de bevalling van enorm belang. Verder kunnen zowel de nieuwbakken moeder als de vader na de geboorte hun emoties de vrije loop laten, wat in een ziekenhuis al moeilijker is. Een vrouw is tevens immuun voor de „eigen huisbakteriën” en zij kan zelf de houding bepalen die ze wil om te bevallen.”

„Het spijtige is”, onderstreept Christine, „dat huisartsen en gynecologen nog geen oren hebben naar mijn „genosofie”. Nochtans voer ik geen enkele medische handeling uit. Iedere zwangere vrouw die ik begeleid doet tevens een beroep op een verloskundige. Dat mag een vroedvrouw zijn of een arts, maakt mij niet uit.

Vroedvrouwen kunnen de positieve gevolgen van mijn begeleiding erkennen, artsen jammer genoeg nog niet. Al zouden wij mekaar perfect kunnen aanvullen...”

OOK POSTNATAAL

Christine begeleidt vrouwen ook tijdens de postnatale periode met adviezen in verband met borstvoeding – zij is zelfs voorstander om die een jaar lang te geven – het altijd bij zich dragen van een baby (in een draagband overdag en zelfs 's nachts in bed) om de affectieve band nog nauwer aan te halen en het voorkomen van postnatale depressies.

Hilda Uytterhoeven

☞ *Wie meer wil weten over genosofie kan cursussen volgen in Leuven, Brugge, Antwerpen, Kortrijk en Gent. Info tel.: 055/42.80.88.*

EEN
ADVERTENTIE
IN WIJ EN DE
TOEKOMST
RENDEERT

02/219.49.30

ROUWKLEDING

voor dames en heren.
Ook grote maten aanstands beschikbaar.

UNIFORMEN EN CEREMONIEKLEDING

in grijs en zwart.

Mogelijke retouches worden dadelijk uitgevoerd terwijl U een tas koffie of pilsje drinkt.

SKM

A12 BOOMSESTEENWEG 35 AARTSELAAR

HET TEKEN VAN DE RAM:

ZOVEEL MANIEREN OM HUGO CLAUS TE ZIEN

Er zijn weinig Vlaamse auteurs die zich reeds bij leven kunnen verheugen op een monument én op een vakblad rond hun letterkundig werk. Hugo Claus is een van die uitzonderingen. Aan de UI-Antwerpen, departement Germaanse Filologie, bestaat een werkgroep die zich met Claus „bezighoudt” en nu uitpakt met een vakblad. Het kreeg de titel *Het teken van de Ram. Jaarboek voor de Claus-studie* en staat onder de eindredactie van Georges Wildemeersch.

Er werd reeds een hele boekenplank over Claus samengeschreven, maar het boek *Hugo Claus. Een poreuze man van steen* door Johan De Roey is voor de liefhebber nog steeds het beste naslagwerk. Nog steeds, want de studie verscheen reeds in 1964 (Uitg. Lannoo in de reeks *Idolen en Symbolen*).

FABULEREN

Het eerste jaarboek voor de Claus-studie is een stevig boek geworden, 252 blz., en de auteurs zijn specialisten. Daardoor zal het boek een breed publiek niet onmiddellijk interesseren. Toch is het de moeite waard om te lezen, het leert veel om de achtergrond van het werk van Hugo Claus te begrijpen. Ook om een uitleg te vinden voor de haat-liefde-relatie die de auteur met Vlaanderen koestert, een verhouding die herhaaldelijk in zijn werk tot uiting komt.

Daartoe is o.m. het hoofdstuk *Kroniek 1929-1950* boeiend en leerrijk.

De auteur werd op 5 april 1929 te Brugge geboren als oudste zoon van Jozef Claus, een uit Torhout afkomstige drukker en handelaar in schoolgerief. Zijn moeder was Germaine Vanderlinden uit Harelbeke.

Claus heeft ooit over z'n vader verteld: „Soms denk ik dat hij de bron is van mijn schrijverschap want hij is een geboren leugenaar, hij liegt altijd. En misschien heb ik dat wel van hem meegekregen. De dingen nooit voor waar willen zien maar het liefst zelf willen fabuleren.”

Claus kwam via een keizersnede ter wereld en is een Ram, hij ervaart deze twee bijzonderheden als van grote invloed. „De keizersnede omdat ik met tegenzin in dit leven ben gekomen. (...) Over de Ram heb ik in 'n soort zelfverheerlijking zelfs een toneelstuk geschreven.”

In 1930 komt Claus als achttien maanden oude peuter in een kostschool te Eke terecht en als vijfjarige wordt hij in het Pensionnat Saint-Joseph te Aalbeke geplaatst.

TRIUMF DES WILLENS

In 1939 ruilde Claus het pensionnat voor het St.-Amanduskollege te Kortrijk. De wissel gebeurde wegens de oorlog.

Claus: „...de beleving van de oorlog hangt heel nauw samen met die vroegstijgende eruptie van mij. In een zeer grote mate ben ik door die oorlog getekend, zou ik haast zeggen.”

Tekening REDMOND

En over de bezetting: „...ik was heel erg geporteerd voor de Duitsers. Toen de Duitsers binnentrokken beschouwde ik ze als echte helden; die stappen die allemaal gelijk waren, daar werd je koud van. Ik vereerde die Heydrich en het was pas na een aantal jaren dat het tot mij doordrong, niet tot mijn vader of de mensen om mij heen, dat het een afschuwelijke oorlogsmisdadiger was.”

Claus sprak ook zijn bewondering voor de Duitse propagandafilms uit: „Ik kan er niet aan doen, als ik die Riefenstahl-films zie, *Triumph des Willens* en zo, dat vind ik toch iets... Je komt er niet omheen. Het is iets onder de gordel.”

Toen Claus een jaar of dertien was was hij een paar maanden lid van het NSJV, de Nationaal Socialistische Jeugd Vlaanderen, maar ging „naar de andere kant omdat de Duitsers aan het verliezen waren. Ik wilde de kant van de sterkste kiezen.”

In 1944, in de 4de Grieks-Latijnse, behaalde Claus 79% van de punten, met uitschieters (80%) voor talen. Alhoewel een goede leerling ging hij weg van school. „Dat is ook weer zo laf Belgisch want het gebeurde op het moment dat Duitsland begon te verliezen, toen koos ik

gauw de kant van de overwinnaars. Niet alleen omdat ze verloren maar ook omdat door gesprekken en dingen die ik gewaar werd, ik begon na te denken. Het kwam ook omdat ik mijn vader zo vreselijk haatte. Ik identificeerde hem met de Duitsers; ik vond hem afschuwelijk, dus ook de Duitsers.”

In 1978 vertelde vader Claus wat hem was overkomen. Blijkbaar voor de eerste keer want: „...ik ben blij dat ik mijn hart eens mag uitstorten, binst de oorlog was ik lid van het VNV.”

Tijdens de repressie werd vader Claus opgesloten in het interneringscentrum *De Vikings* te Kortrijk.

De familie, zonder vader, verhuisde naar Astene bij Deinze. Claus raakte er bevriend met een ex-NSJV'er en zoon van een zwarte. Claus was onder tusschen begonnen met schrijven en schilderen en ging met een vriend in een klein boerderijtje samenwonen. Daar schreef hij zijn eerste dichtbundel *Kleine reeks* (1947) en voorzag in zijn onderhoud als huisschilder te Gent. Claus was ook zeer grafisch bezig, zo illustreerde hij *Loutering*, een bundel repressiepoëzie van Albert Carrein (pseudoniem E. Rinaka).

RESERVOIR

Wij besteden zoveel aandacht aan deze gebeurtenissen omdat zij voor Claus de grondslagen betekenden voor zijn schrijversloopbaan.

In 1978 verklaarde hij: „Op je 17de, 18de jaar met nog wat nasleep van de puberteit is vrijwel alles gebeurd. De grote basistrekken liggen dan vast, de thema's en gevoelens ook. Al de rest, wat later komt, zijn variaties daarop. Ik hoef dus geen indrukken meer op te doen of mensen te leren kennen om te kunnen schrijven. Dit reservoir zit al boordevol.”

Uit die periode haalde Claus ook de inspiratie voor *De Metsiers*, een korte roman die hem in 1950 de Leo J. Krijnprijs opleverde. Uit zijn „machtig reservoir” zal Claus later ook putten voor zijn grote romans *De verwondering* (1962) en *Het verdriet van België* (1983). In *De verwondering* herdenkt een Vlaamse familie een gesneuvelde SS-officier, in *Het verdriet* verhaalt Claus zijn jeugd-jaren tijdens de jaren dertig en onder de bezetting.

De kroniek in het jaarboek loopt tot 1950, het jaar dat Claus gedomobiliseerd werd.

In een afzonderlijk hoofdstuk doet Freddy De Vree het verhaal van *Soldatenpost*, het weekblad voor miliciens. Herman Liebaers, de latere hofmaarschalk, was hoofdredakteur en gekende namen als Hubert van Herreweghen en Hugo Raes waren medewerkers.

De bijdragen van Claus in *Soldatenpost* waren voor in- gewijden van het kleine artistieke wereldje. Terecht vraagt De Vree zich af hoeveel miliciens deze toen hebben begrepen. Zo was er ook een soortement gedicht (al dan niet door Claus geschreven en) gericht tot een zekere Angèle, een spottertij aan het adres van uitgeefster Angèle Manteau, met wie de auteur overhoop lag. O.m. omdat de geldprijs voor *De Metsiers* (25.000 fr.) hem in schijnen werd uitbetaald...

JANUS

In 1955 gaf Claus zijn *Oost-akkerse gedichten* uit, hij was dan terug van een omzwerving die hem o.m. in Oostende, Parijs en als „Fransman” in het noorden van Frankrijk had gebracht. Maar de gedichten die aan deze fraaie bundel voorafgingen en die in het archief van de auteur zitten zijn weinig of niet gekend. Een groot deel ervan verscheen in toenmalige tijdschriften, 22 stuks werden nooit gepubliceerd. Deze staan nu onder de titel *De stenen krekem* in het vakblad. Ook daarom raden wij de Claus-liefhebber het jaarboek aan.

Dirk De Geest herlas Claus' poëtisch debuut en merkt op „...dat die eerste stijloefeningen weliswaar als verdienstelijk, maar geenszins als geniaal gekarakteriseerd kunnen worden. Dat moet ook Claus in 1965 gedacht hebben toen hij voor de verzamelbundel *Gedichten 1948-1965* slechts een drietal teksten overhield.

Over het geplande maar nooit verschenen letterkundig tijdschrift *Janus* dat Claus onder impuls van Jan Walravens zou leiden en dat zijn vader zou uitgeven verhaalt Jos Joosten. G.F.H. Raat doet het vroegste proza van Claus uit de doeken.

In het tweede deel van het jaarboek poogt Paul Claes Claus poëtisch te „ontsluiten” en ontleedt Bert Vanheste *Omtrent De-dee* (1963) terwijl Kristel Marcoen de bewerking die Claus van Shakespeare maakte belicht. Het jaarboek besluit met notities van Patrick Peeters bij *Tien manieren om P.B. Shelley te zien* (1993). Maar daarmee zitten wij reeds bij de Claus van vandaag.

Wij willen er tenslotte nog op wijzen dat het jaarboek voor de Claus-studie enkele merkwaardige foto's, handschriften en tekeningen van de jonge Claus bevat. Voor liefhebbers!

(mvl)

☞ *Het teken van de ram. Jaarboek voor de Claus-studie. Uitg. Kritik-De Bezige Bij. 252 blz. 798 fr. Redaktievr. UIA, departement Germaanse, A1.21, Universiteitsplein 1, 2610 Antwerpen.*

PETER VAN HOOYDONCK PUBLICEERT OPUS MAGNUM

OVER WILLY, SUSKE, WISKE EN ALLE ANDEREN...

Duizenden, nee tienduizenden en nog veel meer kinderen hebben genoten (en genieten nog) van de strips van Mijnheer Willy Vandersteen (1913-1990). Decennia lang mocht generatie na generatie kennis maken met een onverwoestbaar Vlaams motief, een stripverhaal met naam „Suske en Wiske”... Bij uitgeverij De Standaard verschijnt nu een lijvig werk over Willy Vandersteen. Zou het toch kunnen dat men in Vlaanderen de strip heel eventjes au sérieux wil nemen? Het werd inderdaad tijd dat Vlaanderen een van haar meest kleurrijke en creatieve zonen hulddigde.

Voor die hommage – een titanenwerk! – zorgde Peter van Hooydonck (°1960) die zich reeds jaren inzet voor een betere kennis en waardering van het Vlaamse beeldverhaal.

50 JAAR

■ Het is op z'n minst merkwaardig dat er over Willy Vandersteen zo weinig gepubliceerd werd. We weten dat u jarenlang aan dit boek gewerkt heeft. Om een monument als Vandersteen te eren komt het niet te laat, maar zeker niet te vroeg!

Peter Van Hooydonck: „Het is typisch dat naslag- of overzichtswerken vooral gepubliceerd worden kort na het overlijden van de kunstenaar. Bij Vandersteen is dit niet anders. Dat wij de eersten zijn met een haast volledige bio- en bibliografie heeft te maken met de enorme diversiteit aan strip en illustraties die Vandersteen heeft bijeengetekend. Ook de informatie rond deze productie is zeer karig. Ik denk wel dat, nu deze basis gelegd is, andere boeken zullen geschreven worden, meer analytisch gericht op de inhoud van het oeuvre. Maar het werk komt wel op z'n tijd, volgend jaar worden Suske en Wiske 50 jaar!”

■ Vandersteen debuteerde tijdens de bezettingsjaren. Het is ook al merkwaardig dat de hele Vlaamse strip tot ont-plooiing komt in deze periode, Sleen, Buth, Demoen, De Moor...

P. Van Hooydonck: „De bezetting was inderdaad een zeer dankbare periode voor de strip in België. Grote namen debuteerden tijdens de oorlogsjaren of konden hun werk in zeer gunstige omstandigheden verderzetten. Zetten we de groten even op een rijtje: Hergé, Vandersteen, Jacobs, Laudy. De reden ligt wat voor de hand. De aanvoer van Amerikaanse strips was door de oorlogssituatie afgesneden en zowat alle dag- en weekbladen moesten te rade gaan bij plaatselijk talent. Vele tekenaars die voor de oorlog latent ambities koesterden, zagen hun kans schoon: zij vonden vrijwel probleemloos publikatieruimte en... werden er nog voor betaald ook.”

■ Vandersteen pakte alle genres aan: humor, realisme, avontuur met een veelzijdigheid die enkel de grootsten (Sirus, Laudy, Jijé...) aankonden. Wat zijn in uw ogen specifieke Vandersteentema's?

P. Van Hooydonck: „Vandersteen voelde zich het beste thuis in de humoristische strip. Hij hield ervan een avontuur te verzinnen rond een

tema dat zijn oorsprong vond in een legende of een geschiedkundig evenement. Daarrond kreëerde hij een hele rits gags en vaak ook een vleugje geheimzinnigheid of mysterie. Dit alles bij elkaar is een typische Vandersteencocail.

Nochtans kon hij zich ook uitleven in een realistische strip, waarin hij de humor door sfeerscheping en weldoordacht plots verving. Denken we maar aan Het Veerspoek of Tijn Uilenspiegel”.

BREUGHEL

■ Uw boek draagt als titel „De Breughel van het beeldverhaal”. Is hij ook niet een beetje de Conscience van de Vlaamse strip geweest?

P. Van Hooydonck: „Ik vind Breughel treffender. Vooreerst heeft Vandersteen vaak werk van deze meester-schilder gebruikt in zijn stripoeuvre. En niet bij toeval in zijn meesterwerken Het Spaanse Spook en De Geuzen. Verder voelde hij zich thuis in de tijd van Breughel, waarin hij zoals de schilder, de Spaanse bezetter kon bekelen en idealen als vrijheidsliefde en verzet kon bezingen. Ook kon Vandersteen even kwispig met de tekenpen omspringen als Breughel met het penseel.”

■ Maar wat van de toekomst? We geloven niet sterk in het talent van Vandersteens opvolger Paul Geerts. Hoe lang kunnen „Suske en Wiske” nog meedraaien?

P. Van Hooydonck: „Het is oneerlijk Paul Geerts te willen vergelijken met Willy Vandersteen. Vandersteen verenigde een aantal talenten met een grote dosis aanvoelen van humor en een spreekwoordelijke werklust. Dit alles samen brengt ons bij Vandersteen. Paul Geerts kan die eigenschappen niet bijeenbrengen omdat hij ze nu eenmaal niet heeft. Willy Vandersteen heeft Paul Geerts uitverkoren als de tekenaar die Suske en Wiske moest verderzetten, maar Suske en Wiske van de hand van Vandersteen is iets totaal verschillend van Suske en Wiske van de hand van Paul Geerts.

In dit opzicht zit er nog altijd toekomst in de strip en zal Paul Geerts vroeg of laat op zijn beurt de serie aan iemand anders toevertrouwen.”

■ Volgend jaar vieren we 50 jaar Sus en Wis. Dat wordt o.m. onderlijnd door een tentoonstelling. Moest dat nu echt in Brussel? Is dat geen kaakslag voor de Antwerpse rakkers die Suske en Wiske zijn?

Een boek over Vandersteen komt niet te laat, maar ook niets te vroeg, want volgend jaar worden Suske en Wiske 50 jaar!

P. Van Hooydonck: „Het is inderdaad jammer dat Antwerpen over het hoofd is gezien. Het is toch ten slotte de bakermat van de strip en bovendien de geboortestad van zijn schepper. De keuze van Brussel is gemaakt omwille van de reeds bestaande infrastructuur van het Bel-

gische Centrum van het Beeldverhaal, en ook omdat het BCB het graag wilde. Dit stelt het Centrum allicht in staat te bewijzen dat het ook oog heeft voor Vlaamse tekenaars.”

(dd)

⇒ Willy Vandersteen. De Breughel van het beeldverhaal. Peter Van Hooydonck. Uitg. Standaard Uitgeverij, Antwerpen. 288 blz., 1.995 fr. (lanceerprijs).

TORHOUT-WERCHTER: DRIEDAAGSE!

De vakantiedagen zijn weer in het zicht en uiteraard pakken ook de organisatoren van de zomerfestivals uit met hun lijstjes. Dit betekent niet dat de in-deur-koncerten er de brui aan geven: Klinkende Munt bijvoorbeeld programmeert zowel op het hoofdstedelijke Muntplein, als op de koer van het Klein Kasteeltje én in de Beursschouwburg, terwijl de A.B.-Luna in juli Galiano en Hopse of Pain uitnodigt. Dé eerste blikvanger is evenwel het Italiaans festival op maandag 27 juni e.k. op de grasvlakte tussen het Atomium en de Eeuwfeestpaleizen.

De twee tophits van Laura Pausini hebben ongetwijfeld deuren geopend, en voor 1100 frank kan U niemand minder dan Eros Ramazzotti, Pino Daniele, Luka Varboni én Jovanotti aan het werk horen en zien. Voorverkoop in de Fnac-winkels.

Slecht nieuws voor de trouwe schare fans van Johnny Cash: het concert van deze countryreus in de Antwerpse Elisabethzaal is afgelast! Fans van Joe Cocker zullen dan weer de dag ervoor, dus woensdag 29 juni, in hun nopjes zijn in Flanders Expo (Gent).

Eveneens woensdag 29 juni gaat Klinkende Munt '94 van start, met in de Beursschouwburg niemand minder dan de Nederlandse topsaxofonist Hans Dulfer (om 20 u. 30), evenwel zonder dochter Candy. Om 23 uur volgen dan Tom Cora en Phil Minton (USA).

Donderdagavond is reggae-topper Jah Wobble op het Muntplein en om 23 u. Kraemer en Dogbowl in de Beurs. Zondagnamiddag kan je om 15 uur in het Klein Kasteeltje een optreden van de Braziliaanse Oladum meemaken. Dit muzikale zomerfeest loopt nog tot en met vrijdag 6 juli, blikvangers van het tweede week-einde zijn de Amerikanen Donals Byrd met Courtney Pine en de Marokkaanse groep Hassan Hakmoun en Zahar. Alle concerten zijn GRATIS!

Het eerste weekeinde van juli wordt weer een voltreffer. Om wat te doen aan overmatig drankmisbruik en problemen in de dorpscentra op de vooravond van de festivals (zaterdag) te Torhout en (zondag) te Werchter is er een speciaal muziekprogramma opgezet voor de vele kampeers. Telkens een minifestival dus, waar inlandse groepen

hun grote kans krijgen. Voor amper 400 frank kan U dus vrijdag vanaf 18 uur op de kamping van de Torhoutse Steenveldstraat de Posies, Senser, dEUS, Noordkaap, Azric, Tool en Galliano zien optreden. In Werchter gaan de optredens door op het inkom-deel van de festivalweide. Vanaf 17 uur Green Apple, Senser, Jordan, onze dEUS, de Amerikaansle hardrockers Helmet, Tool en de Hollandse Scene. Er is plaats voor telkens 18.000 kampeers.

De festivalaffiche zelf opent met Clawfinger en Blind Melon, en verder komen ondermeer het REM-getinte Grant Lee Bubbafo en favorieten Jothyn Hiatt, Buffalo Tom, Sepultura en Rage against Machine. Als "legende" slaagde Herman Schueremans erin Peter Gabriel te strikken. Om in schoonheid af te ronden...

Bij het ter perse gaan zijn er zowat 45.000 inkomkaartjes verkocht, en liefhebbers kunnen mits 1.250 frank nog in een van de vertrouwde verkooppunten terecht.

Sergius

EEN EIGENZINNIGE SELEKTIE

ZATERDAG 25 JUNI

SERPICO

Een genot om Al Pacino aan het werk te zien als een Don Quichote die in z'n eentje de misdaad in New York wil uitroeien. De film geeft ook een mooi beeld van de stad. (TV 1, om 22u.35)

ZONDAG 26 JUNI

THE NATURAL

Voortreffelijke film, een soort filmadaptatie van een waar gebeurde geschiedenis van de onwaarschijnlijke come-back van een baseball-speler. Met sterk karakter-akteerwerk en mooie muziek van Randy Newman. (TV 1, om 20u.)

Marlon Brando speelt een sterke rol als een dubieuze zakenman in *The Freshman*, een film van Andrew Bergman. Samen met hem zorgen Penelope Ann Miller, Bruno Kirby en Matthew Broderick voor een sprankelende misdaadkomedie. (Zaterdag 25 juni op VTM om 21u.)

HINTS

In het leuke spelletje, waarvan vanavond een finale wordt gespeeld, is een team Vlamingen actief: de zangeres Barbara is leidster van het team met Goedele Liekens, Gert Verhulst en Michel Follet. (Ned. 1, om 21u.47)

MAANDAG 27 JUNI

HELP

Kleine kriminaliteit is een konstant terugkerend onderwerp in de media-aktualiteit, waarmee, spijtig genoeg, velen worden gekonfronteerd. NCRV pikt daarop in en brengt een interessante reeks rekonstrukties van kleine kriminaliteit met de bedoeling de kijkers te waarschuwen en mogelijke delinkwenten van misstappen te doen afzien. (Ned. 1, om 20u.56)

DINSDAG 28 JUNI

TEPEPA: VIVA LA REVOLUCION

Twijfelachtig werk dat werd geïnspireerd door Orson Welles. De avonturen spelen in het buskruitvat Mexiko en de film levert dan ook mooie landschappen op, zij het dat zij weinig Mexikaans zijn, want de film werd in Italië gedraaid... (VTM, om 22u.30)

WOENSDAG 29 JUNI

ROMEO EN JULIA

Eigentijdse Vlaamse versie van het toneelstuk van Shakespeare. In een regie van Dirk Tanghe en uitgevoerd door leden van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg. (Ned. 1, om 20u.27). Voor wie geïnteresseerd is in het WK Voetbal: België Saudi-Arabië. (TV 2, om 18u.30, rechtstreeks en Ned. 3, om 20u.30, samenvatting).

DONDERDAG 30 JUNI

A SHOCK TO THE SYSTEM

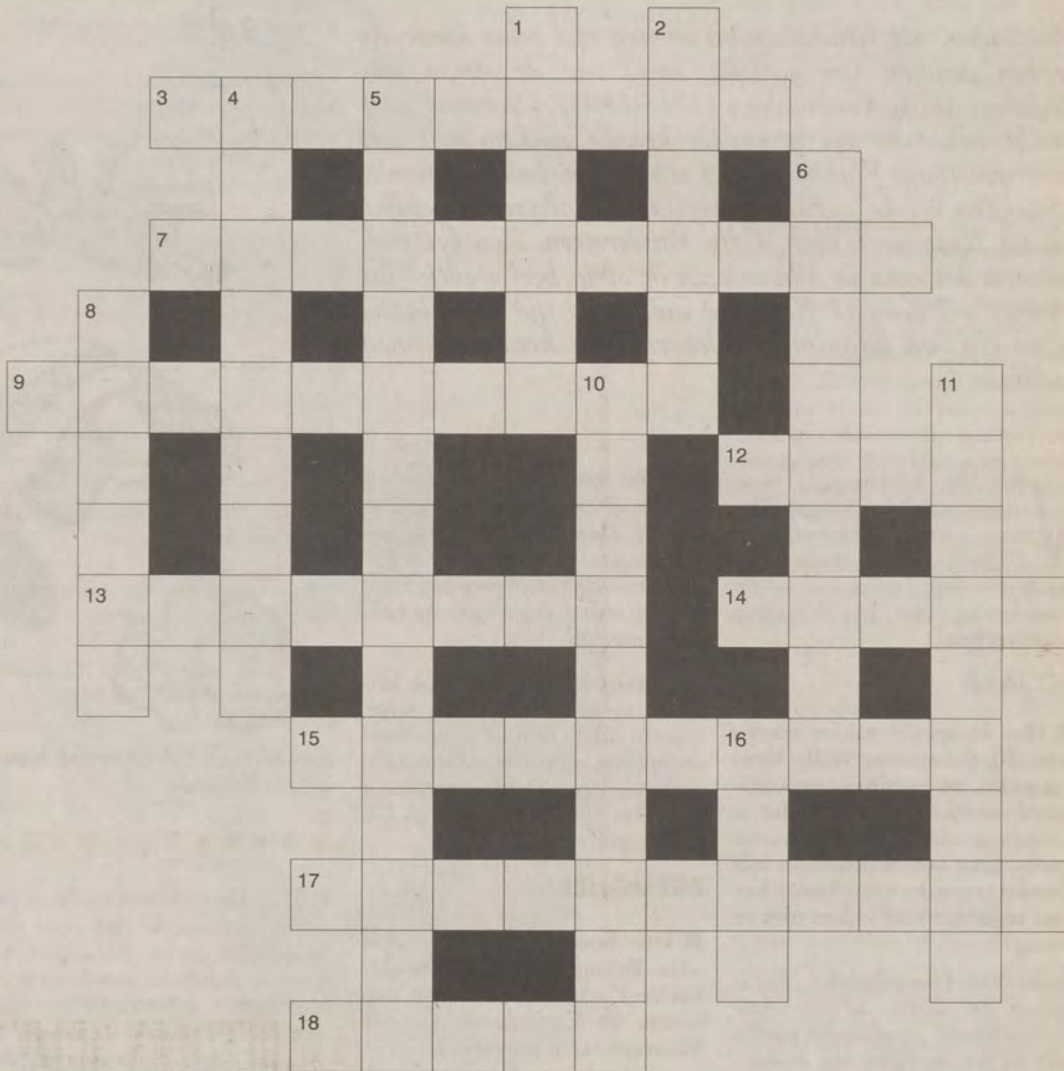
Wie van fijnzinnige zwarte komedie houdt wordt vanavond bediend. Dit is een geslaagd produkt in zijn genre en daar heeft hoofdrolspeler Michael Caine veel toe bijgedragen. (TV 2, om 22u.)

VRIJDAG 1 JULI

THERE'S NO BUSINESS LIKE SHOWBUSINESS

Om de titel te illustreren konden 20th Century Fox en regisseur Walter Lang niemand beter nemen dan Marilyn Monroe, zij belichaamt als het ware de titel. Voeg daarbij de prachtige songs van meester-songschrijver Irving Berlin en - naast Marilyn - een bezetting van eerste klas acteurs voor dit musical-genre: Ethel Merman, Mitzi Gaynor, Donald O'Connor, Dan Dailey. (TV 2, om 20u.25)

HERSENBREKER

OPGAVE 20

HORIZONTAAL

3. Mislukking aan de kust (9)
7. Hulpverstrekking door een arbeidende kollega (11)
9. Zij zijn geblesseerd (10)
12. Onrecht (4)
13. Uiterst beperkte ruimte waarin vergelding geschiedt (8)
14. Rekening (5)
15. In zulke verblijven hoeft niet te werken (10)
17. Opgewekt omdat er gevochten moet worden (11)
18. Een militaire omsingeling krijg je op je brood (5)

VERTIKAAL

1. Deze periode van de kristelijke jaarkalender is over 6 maanden weer zo goed als voorbij (6)
2. Zo worden beenderen genoemd (6)
4. Groepje letters dat precies in de roos terechtkomt (9)
5. Het doordringend instrument van een politieman (14)
6. Dit gesprek gaat over verzorging (9)
8. Ernaast gepakt! (6)
10. Karaktervol en nog dapper daarbij, dat is nog 'ns onbaatzuchtig (10)
11. Overdreven breedvoerig in woord en/of daad (9)
16. Ongekookt en ongebakken (4)

OPLOSSING OPGAVE 19

Horizontaal: 2. vuur; 4. buit; 6. winkeliers; 7. gekerm; 8. Ieper; 9. zijwaarts; 10. maan; 11. zo; 12. era; 14. hetgeen; 16. gaten; 17. strak; 18. einde; 20. ei; 22. holding; 24. as; 25. Nederland.

Vertikaal: 1. missie; 2. vingerwijzingen; 3. uiesmaak; 5. minister; 6. weerzinwekkend; 10. meesterhand; 13. aktie; 15. knie; 19. dag; 21. mand; 23. nul; 26. ex.

Gerard Vandenbroucke uit de Torhoutstraat 60 in 8610 Kortemark wint een prijsje. Zijn gele briefkaart met de juiste oplossing van opgave 19 werd uit de korrekte inzendingen geloot.

Wij verwachten uw gele briefkaart met de oplossing van opgave 20 ten laatste op maandag 4 juli op de redactie: Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.

SATERDAG

AHASVERUS

„Opel doet gouden zaken”, las Ahasverus Sursum Corsa!

Zetduivel: AGIR c'est mourir un peu

Prinses Astrid niet meer bij de spatadel

„Drugbond stal show”. Krijgt hij nu ook PV?

„Oplichter geeft zich uit voor senator.” Van rechtswege?

Rode Duivels speelden niet als een lorre!

Paardenmiddel tegen koersen in Krombeke

Botsing keeper-Weber: Josip leed bijna ...balverlies

Rode Duivels maakten er korte Mohametten mee.

Rode Duivels spelen niet als Grüntjes

Dehaenegevecht om EU-voorzitterszetel

Vandenbrande boos op Generale: Beter bij de bank van hier?

DWARSLIGGERS BROODNODIG

Tijdens een kort verblijf in Vlaanderen, in mei j.l., was ik getroffen door de suggestieve affiche waarmee de VU de Europese stembusstrijd introk: de grote zwarte vis met schrik-aanjagende tanden en een school kleurrijke visjes. Een nationalisme dat kulturen, talen en volkeren wil helpen overleven is gezond. Het symbool van de veelkleurige visjes staat in schril contrast met dat van de geld- en mensenverslindende machine die Europa aan het worden is. Laat Jaak met zijn collega's uit de Regenboogfractie maar de dwarsliggers blijven, waaraan Europa zo'n nood heeft. Geen Europa waar kulturele oppervlakkigheid de norm wordt, maar een kleurrijk Europa, dat volkeren als vrije vissen laat rondzwemmen. Democratische nationalist eisen terecht eerbied en zelfbestuur voor de volkeren van Europa.

In de jongste Koerier van Pax Christi Vlaanderen krijgt de VU een pluim voor haar standpunten i.v.m. de onaanvaardbare Belgische en Europese wapenhandel. Het siert de democraten van de Vlaamse beweging dat ze ook daar dwarsliggers blijven en zo een politieke speerpunt zijn in de vredesbeweging.

Ludo Docx, Donapaleu
(Frans-Baskenland)

"PEST VOOR VLAANDEREN"

Zo en niet anders moet voor elk overtuigd Vlaams-nationalist de titel zijn voor de VLD, de partij van overlopers zoals Gabriëls, Coveliers, Valkeniers en tutto quanti.

Maandag j.l. werd in de gemeenteraad van Wommelgem de amnestiemotie „Verzoening onder alle Vlamingen” voorgedragen door VU-schepen Jos Ceulemans.

De motie werd aangenomen op uitzondering van de 5

De redactie ontvangt graag brieven van lezers. Naamloze, scheld- en smaadbrieven gaan de scheurmand in. De andere publiceert zij, naargelang er plaats is.

De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken.

Brieven worden ondertekend met naam en plaats van herkomst, tenzij de schrijver verzoekt initialen te gebruiken.

neen-stemmen van de overloperspartij.
Laat ons ons a.u.b. niet van tegenstanders vergissen!

Ward Herbosch,
Wommelgem

EUROVERKIEZINGEN

De Westvlaamse pers gonst van berichten over het succes dat Jaak Vandemeulebroucke behaalde. Niet alleen haalde hij in zijn provincie van alle deelnemende Westvlamingen het hoogste aantal voorkeurstemmen, bij de komende gemeenteraadsverkiezingen zal men met Jaak rekening moeten houden.

Verder is zijn succes niet alleen te danken aan het vertrouwen dat de leidende VU-figures van nu en vroeger hem schonken, maar – en dit is hoopvol voor de huidige Vlaamse kiezers, die ons werk moeten afmaken – men spreekt openlijk over hem en men staat achter hem. De mensen rekenen op hem voor „proper vlees” elke dag op hun bord, maar dat volk twijfelt niet aan zijn oprechtheid in zijn strijd tegen de hormonenmafia.

We staan slechts vier maanden vóór de gemeenteraadsverkiezingen. De VU-troepen in de goede richting zijn niet deze van de overloper met dezelfde voor naam uit Limburg, maar deze van de „Vlaamse gemeentenaren” van Paul Van Grembergen

en deze van de volksnationalisten uit Antwerpen, uit Oostende en uit alle Vlaamse gemeenten waar politiek vlucht misdrijf in geweten veroordeeld wordt.

P. Van Bachten, Mariakerke

OOSTFRONT

„We wisten dat er mensen weggevoerd werden. Maar we wisten niet wat er met hen gebeurde. Dat ging ons ook niet aan.”...

Wanneer ik dergelijke uitlating van J. Vinckx lees (WIJ, 16 juni j.l.), dan begrijp ik – zonder daarom te beamen – waarom sommige mensen tegen amnestie gekant blijven.

J. Vinckx trok waarschijnlijk om heel kristelijke motieven naar het Oostfront?

K. De Block, Dilbeek

KUUR in Z-POLEN

Gezondheid en vakantie.
Schitterend en goedkoop!

Gratis dokumentatie:

R. De Waegenaere
Zonneschijn 8
B 9800 Deinze
Tel. 09/386.37.07
Fax. 09/380.07.83.

Hotel - Restaurant - Feestzaal - Tea-Room

Een gastronomisch kompleks, gelegen op amper 15 min. van de kust, stelt U een zee voor van kalmte, comfort, keuken, rust, rustiek en romantiek.

Wij bieden U:

- 14 luxe hotelkamers met alle denkbare comfort
- Fijne Franse keuken, à la carte en 8 menu's van 715 fr. tot 1600 fr.
- Een hart voor de kinderen, eigen speelruimten en aangepaste menu's
- Kamer (2 pers.) met uitgebreid ontbijt: 2400 fr.
- Volpension 2450 fr. per persoon.
- Halfpension 2050 fr. per persoon.
- Gastronomische weekends van vrijdagavond tot en met zondagmiddag 5400 fr. per persoon.

"SEMINARIEMOGELIJKHEDEN" - conferentiezaal met alle nodige multifunctionele apparatuur.
Voor gratis informatiepakket nopens onze mogelijkheden:
Oerenstraat 13 8690 Alveringem tel. 058/288.007 fax 058/289.381

Hostellerie

Petrus

AANBEVOLEN-HUIZEN

U bent van harte welkom bij

Karel Van Den Berghe
B.V.B.A.

VLOER en MUURTEGELS

- Steeds ruime kortingen
- Kwaliteitsproducten
- Uitstekende service
- Keuze uit meer dan 600 soorten

GENTSESTEENWEG 377
9300 AALST
(200 m voor de Vijfhuizen)
Tel. 053/70.06.64

PVBA

**J. BORREMANS-COCK
& KINDEREN**

Algemene Bouwondernemingen

Gentsestraat 238
9500 Geraardsbergen
Tel. 054-41.25.89

Wij bouwen voor u
sleutel op de deur

baron ruzettelaan 78
8310 brugge 4
baan brugge-oostkamp
050 35 74 04

**EEN
ADVERTENTIE
IN WIJ EN DE TOEKOMST
RENDEERT**

02/219.49.30

**Brood- en
banketbakkerij**

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2070 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

**SPECIALITEIT
VAN ALLE
GELEGENHEIDSGEBAK**

Café & Feestzaal
Op Den Soele
Boomstraat 141 3798 s Gravenweert

Zitplaatsen feestzaal voor 100 personen. Groepen en bussen op afspraak tegen speciale prijzen - toeristenmenu 295 fr.

Brugge bezoeken is ook kennis maken met het

**Vlaams
Ontmoetingscentrum**

*** De Gulden Spoor**

rechtover uitgang parking

't Zand 22 Brugge
tel. 050-34.30.82

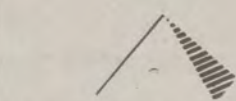
- * dranken
- * restaurant
- * snacks
- * zaal voor 50 pers.

HS

**N.V. ZAKENKANTOOR
HERMAN STEENHOUDT**

1 STATIONSPLEIN,
9500 GERAARDSBERGEN
Tel. (054) 41 30 44

**Woonkrediet
steeds iets beter!**

nv de winne-fabrisac

migrostraat 128
B 9200 schoonaarde
dendermonde
062/42 33 04 - 42 39 16

Het Palinghuis

Sedert 1910
JAN PAUWELS-DE BRAUWER
Oude Brugstraat 16, 9200 Schoonaarde
Tel. 052-42.32.46

Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur
Jaarlijks verlot december De familiezaak met traditie

't boerenhof

CAFE-RESTAURANT-FRITUIR

Terras - Lunchroom -
Coffeeshop
Altamira stone grill

Prijzen voor groepen
op aanvraag.

De Plank 24A
3790 Sint-Martens-Voeren
Tel. 041/81.07.03

**Kostuums naar
maat**

HERENKLEDING

Vermees

Steenhouwersvest. 52
ANTWERPEN

drukkerij

typo
offset
repro
enveloppen
rx enveloppen
kettlingformulieren
boekdruk
direct mail

TERUG NAAR HET OOSTFRONT (8) TE LAAT VOOR AMNESTIE

De discussie over verzoening, eerherstel of amnestie is vijftig jaar na de bevrijding en na een koninklijke oproep opnieuw aktueel. De mogelijke herziening van het proces van Irma Laplasse toonde aan hoe weinig er nodig is om de emoties in beide kampen na een halve eeuw opnieuw te doen oplaaien. Hoe denken ex-Oostfronters over het amnestie-vraagstuk? Willen ze eigenlijk nog wel amnestie? In deze en volgende aflevering geven we het antwoord.

Zoals over zoveel zaken die in deze reeks al aan bod kwamen, kregen we van de geïnterviewde Oostfronters ook op de vraag "Wilt U amnestie?" een antwoord dat lijkt te variëren van zwart tot wit.

Bert De Gruyter: „Rechttuit gezegd, amnestie interesseert me geen snars. Het is te laat, en ik moet van heel het politiek gerommel niet meer hebben.”

Oswald Van Ooteghem: „Ik zal blijven ijveren voor amnestie zolang er één Oostfronter rondloopt.”

EER-„HERSTEL”?

Op het eerste zicht twee diametraal tegenover elkaar staande meningen. Maar het eerste zicht bedriegt. Er is onder de Oostfronters meer overeenstemming dan men zou denken. De Oostfronters zijn het er bvb. roerend over eens dat eventuele amnestiemaatregelen te laat komen. Ook de dubbelzinnige verhouding tot het verfoeide België, speelt velen onder hen nog steeds parten.

Omer Schoofs: „Of er nu amnestie komt of niet, dat blijft voor de meesten van ons om het even. Wie werkelijk amnestie nodig had, is al lang gestorven. Dat waren oudere mensen. Wij waren „gamins”, eigenlijk nog kinderen. Maar leerkrachten die ontslagen werden, mensen die zonder pensioen kwamen te zitten, die mensen hadden amnestie nodig. Amnestie komt veel te laat. Bovendien, ik moet geen moreel eer-„herstel” hebben van België. Aan het Oostfront hebben wij onze eer nooit verloren.”

Toon Van Overstraeten: „Men heeft de gevoelens aan beide kanten een halve eeuw laten voortkankeren, en die gevoelens zullen alleen kunnen verdwijnen als de betrokkenen verdwenen zijn. Amnestie had veel vroeger moeten komen. In de ons omringende landen is die trouwens veel vroeger gekomen. België is wat dat betreft een uitzondering. Voor mij komt amnestie te laat. Ik persoonlijk zeg vandaag: hou uw amnestie, ik heb ze niet meer nodig.”

Jan Vincx: „De amnestie-kwestie is een principeskwestie geworden. Daarmee zou de Belgische staat bekennen dat ook hij schuld draagt aan wat er na de oorlog gebeurd is. Want ik vind het wel normaal dat de Oostfronters die tenslotte tegen het begrip „België” maar niet tegen het Vlaamse volk de wapens hebben opgenomen, daar

naderhand voor vervolgd werden. Maar de repressie was veel te hard en onrechtvaardig. Voor de Oostfronters is amnestie veeleer een symbolische zaak geworden. Ik geloof trouwens nooit dat de Belgische staat amnestie zal verlenen vooraleer de betrokkenen overleden zijn.”

Jan Vincx spreekt niet voor niets over „het begrip België”. De Oostfronters weten immers goed dat de Belgische regering in Londen haar juridisch boekje wat te buiten is gegaan om de Oostfronters voor militaire kollaboratie te kunnen laten veroordelen.

Dit vormt voor **Oswald Van Ooteghem** trouwens de reden waarom hij hardnekkig voor amnestie blijft pleiten: „De bewuste besluitwetten werden door een onwettige regering in Londen genomen, want die regering had zichzelf benoemd. Die wetten werden bovendien met terugwerkende kracht afgekondigd, en werden gepubliceerd in Londen waar niemand ze kon lezen. Strikt genomen kon men geen Oostfronters veroordelen, omdat de Belgische wetgeving slechts voorzag in militaire daden tegen België of zijn bondgenoten. Maar Rusland was geen bondgenoot van België. Integendeel, toen Rusland Finland aanviel, heeft België de diplomatieke betrekkingen met Rusland verboden. Op het ogenblik dat de oorlog van Duitsland met Rusland uitbrak, had België geen diplomatieke betrekkingen met dat land. De veroordeling van de Oostfronters is dus totaal onwettig. Er is maar één middel om die onwettigheid op te heffen: amnestie.”

SUBKULTUUR

Het is voor buitenstaanders, niet noodzakelijk buitenlanders, moeilijk te begrijpen hoe de amnestie-diskussie in België nog steeds voor zo’n oplaaiende emoties zorgt. De historici **Frank Seberechts** en **Bruno De Wever** doen een poging om het uit te leggen.

Frank Seberechts: „Er is na de oorlog snel een subcultuur ontstaan van oud-kollaborateurs. Dat was al merkbaar in de gevangenschappen en kampen. Die mensen konden nergens anders terecht dan bij elkaar. Ze kochten bij elkaar, trouwden met elkaar, zochten elkaar op, hun kinderen waren in dezelfde jeugdbeweging, enz. Hetzelfde verhaal werd telkens opnieuw verteld in een verborgen zultje met eigen bijeenkomsten, een eigen blaadje, en snel een eigen politieke partij.”

Bruno De Wever: „Een democratische samenleving, die vanuit humanistische principes vertrekt, moet eigenlijk een kollektieve maatregel kunnen nemen.”

Bruno De Wever: „Het is opmerkelijk dat die subcultuur in het Belgische politieke landschap gedoopt werd. In Nederland en Wallonië bvb, waar men toch ook een kollaboratie gekend heeft, heeft zo iets nooit bestaan. In Nederland was een ex-NSB-er na de oorlog maatschappelijk uitgespeeld. Idem dito voor een rexist in Wallonië. In Vlaanderen echter had je de Vlaamse beweging als ankerpunt voor de kollaborateurs, waar ze zich konden profileren als Vlaamsnationalisten, Grootnederlanders, etc.

En het heeft er ook mee te maken dat er van Belgische zijde, en van verzetszijde uit, geen consensus kon groeien over de bezettingsperiode. Dat werd onmogelijk gemaakt door de koningskwestie. Heel de Belgische elite zat daarmee verdeeld in twee kampen. Er was niet zo iets als in Nederland, een „nationale” herinnering. De herinnering aan de oorlog in Nederland werd in handen genomen door de regering, de overheid, die één herinneringsmythe ophing: nationale monumenten, alle Nederlanders waren slachtoffers. Alle Nederlanders waren flink geweest, behalve dan die zwarte schapen, die eigenlijk ook slachtoffers waren. Die zwarte schapen moesten streng gestraft worden, maar ze moesten weer in de gemeenschap opgevoed worden. Eén nationale herinnering: de oorlog als machtig instrument voor de vorming van de politieke identiteit. In België was zo iets onmogelijk. De koningskwestie in de eerste plaats deed heel de herinnering uiteenspatten in verschillende richtingen, maar ook de rol van het verzet na de bevrijding, en de kollaboratie die in Vlaanderen in de Vlaamse beweging een verankering vond, speelden daarin mee.

In België bestaat geen kollektieve herinnering, maar een versplinterde herinnering in verschillende herinneringsmilieus: het verzet, met het Onafhankelijkheidsfront en het Geheim Leger, de katholieke kerk, en ook de kollaborateurs kregen de ruimte om hun herinneringsmythe op te bouwen.”

KOLLEKTIEVE MAATREGEL

Met deze achtergrond voor ogen verdedigen de geschiedkundigen een kollektieve maatregel die de gevolgen van de oorlog uitwist.

Bruno De Wever: „Ik vind dat een democratische samenleving, die vanuit humanistische principes vertrekt, zo’n kollektieve maatregel moet kunnen nemen. Men moet dat los kunnen trekken van de personen zelf. Die maatregel moet men ook kunnen toepassen voor zij die de tegenstander zijn, diegenen die tot de dag van vandaag de democratische principes in vraag stellen. Dat is precies het kenmerk van een humanistische samenleving: dat zij recht toekent aan iedereen, zonder een schuldbekentenis te vragen. Men moet erbarmen tonen met mensen die gevangenisstraf gekend hebben, opgesloten werden in hun eigen milieu, in hun eigen groot gelijk. Dat zijn eigenlijk beklagenswaardige mensen, die niet meer de intellectuele kracht kunnen opbrengen om hun eigen achtergrond en ervaringen te overstijgen. In het aanzijn van hun dood, de jongsten onder hen lopen tegen de zeventig, hebben die mensen ervoor gekozen om op die manier zin te geven aan hun leven. Ik vind dat je voor die mensen erbarmen moet tonen.”

Ik heb er anderszids begrip voor dat mensen uit andere herinneringsmilieus dit erbarmen niet kunnen opbrengen. Ik vind dat misdadigers tegen de mensheid uitgesloten moeten worden van zo’n kollektieve maatregel. Ik vind het gezond voor een samenleving dat misdaden tegen de mensheid niet verjaren. Maar dan hebben we het over moord vanuit ideologische overwegingen, het geval **Touvier** bvb. In Vlaanderen zou het om enkele individuen gaan. Maar iemand als **Elias** bvb. kan niet beschouwd worden als een misdadiger tegen de mensheid. Hij heeft natuurlijk een grote verantwoordelijkheid gedragen. **Elias** was een politiek leider van een beweging, die het regime onderschreven heeft en blijven onderschrijven is, en draagt dus

medeverantwoordelijkheid voor de konstellatie van een ideologische structuur die misdaden tegen de mensheid heeft kunnen laten gebeuren. Die verantwoordelijkheid moet uitgesproken worden, en historici zullen niet nalaten dit te doen. Een kollektieve maatregel zal er niet toe leiden, zoals sommigen nogal dwaas beweren, dat de geschiedenis zou uitgewist worden. Historici zullen hun opdracht terzake kritisch blijven uitvoeren.”

Frank Seberechts: „Ik kan me voorstellen dat een aantal groepen in aanmerking komt voor een kollektieve maatregel. Het is zeker nodig om de praktische gevolgen van veroordelingen uit te wissen. Maar ik zou toch voorzichtig zijn met amnestie. Naast alle terechte klachten over de wijze waarop de repressie bij ons gevoerd is, zou ik het op prijs stellen indien men ook in die kringen waar zulk liedje gezongen wordt wat verder zou durven kijken. Voorlopig zie ik dat nog niet gebeuren. Te vaak zie ik nog mensen die bewust in de kollaboratie gestapt zijn, zichzelf enkel als slachtoffer beschouwen. Er zijn nog andere slachtoffers gevallen door de oorlog, die daar evenmin voor gecompenseerd werden. Daarom heb ik het eerlijk gezegd moeilijk met amnestie.”

Bruno De Wever: „Ik heb teveel kollaborateurs gesproken, en dat heeft mijn vizie beïnvloed. Er zijn onder hen wel mensen die kritisch staan tegenover het nationaal-socialisme en het afwijzen. Maar niettemin zijn ze niet in staat om „pardon” te vragen. Ze zijn voor een stuk getraumatiseerd omdat ze meegewerkt hebben aan zo’n misdadig regime, maar ze hebben indertijd meegewerkt vanuit een zeker idealisme, een situationeel bepaalde dadendrang, en ze kunnen het niet over hun hart krijgen om zichzelf als medespeler van toen af te vallen en te veroordelen. Dat laatste is in de meeste gevallen al gebeurd, ze hebben in de gevangenis gezeten, hun familie werd bovendien getroffen terwijl die toch niet verantwoordelijk gesteld kan worden voor hun daden. Ondanks het feit dat ze het nationaal-socialisme nu begrijpen en veroordelen, kunnen ze het niet opbrengen vergiffenis te vragen. Ik kan voor die houding begrip opbrengen.”

Frank Seberechts: „Je kan je ook vragen stellen bij de beweegredenen van de mensen die tegen maatregelen van verzoening gekant zijn. Bievoorbeeld de PS: is dat principieel? Uit respect voor hun kiezers, die ze ook al jarenlang hetzelfde deuntje voorzingen?”

Bruno De Wever: „In dit land leven er twee gemeenschappen die uit elkaar aan het groeien zijn. Het is niet gezond dat één gemeenschap, waar min of meer een consensus bestaat over verzoening, geen maatregelen kan treffen omdat de andere gemeenschap er tegen is.”

Peter Dejaegher

Volgende week: eerherstel in Vlaanderen